

A Központi Antikvárium 109. aukciója

Az árverést vezeti:
Mélykúti Beatrix

Kiállítás/On view:
2008. november 24 - december 4.
hétköznap 10.00 - 18.00 óráig
Budapest V., Múzeum körút 13-15.

Árverés/Sale:
2008. december 5-én pénteken 17.00 órától.

Helyszín / Place:
ECE City Center
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.

Árverési feltételek

1. A Központi Antikvárium mint Aukciósház az árverést a tételek tulajdonosainak megbízásából mint kereskedelmi megbízott szervezi, rendezi és vezeti.

2. A tételek a katalógus sorrendjében kerülnek kikiáltásra úgy, hogy az árverésvezető a sorra kerülő tétel katalógusszámát, valamint kikiáltási árát előszóban kihirdeti, amire a venni szándékozók tárcsájuk felemelésével teszik meg ajánlatukat. A tétel vételi jogát leütéssel az a vevő szerzi meg, aki a legnagyobb árajánlatot teszi, kivéve, ha a tétellel kapcsolatban valamely magyar könyvtár vagy múzeum érvényesíti elővásárlási jogát.

3. A vételár a tárgy leütési ára plusz 16,5 % árverési jutalék. A vevő a vételárat készpénzben, vagy annak 20 %-át foglalóként az árverésen helyben tartozik fizetni. Ha a teljes vételár egy összegben az árverésen kifizetésre kerül, úgy a tárgy a helyszínen átvehető.

4. Az Aukciósház biztosítja annak lehetőségét, hogy a vevő a foglalót meghaladó vételárrészt az árverés időpontjától számított 14 napon belül egyenlítsse ki. Ez esetben a vevő a tárgyat csak akkor veheti át, ha a teljes vételárat kiegyenlítette. A vételárba a foglaló összege – határidőn belüli teljesítés esetén – beleszámít. Amennyiben megadott határideig a vevő a tétel átvételére nem jelentkezik, az Aukciósház fenntartja magának a jogot, hogy a vevő ajánlatát érvénytelennek tekintse és a foglaló összegét megtartsa.

5. A leütött tételt visszavenni és újra árverésre bocsátani tilos. Amennyiben a már leütött tétel vevőjének személye pontosan nem állapítható meg, az árverésvezető jogosult a tételt újra árverésre bocsátani.

6. Tilos mindenféle összebeszélés vagy vállalkozás, amely arra irányul, hogy harmadik személyeket a piaci árat lényegesen meghaladó vételár kínálatára rávegyen és így megkároítsa.

7. Az árverés előtti kiállításon és az árverésen minden tétel megtekinthető. A katalógusban szereplő leírások és illusztrációk kizárólag azonosításul és tájékoztatásul szolgálnak, így a vevőknek saját maguknak kell az árverést megelőzően meggyőződniük az árverési tételek állapotáról és arról, hogy az megfelel-e a katalógusban leírtaknak. A tételek szavatosság nélkül, minden hibájukkal és hiányosságukkal együtt abban az állapotban kerülnek eladásra, amelyben az árverés idején vannak.

8. Az eladásra kerülő tételek a kikiáltási ár alatt nem vásárolhatók meg. A vevő által tett árajánlatért, a kifizetett árverési árért az Aukciósház semmiféle felelősséget nem vállal, és nem kötelezhető, hogy nevezett tételt ugyanezen áron egy későbbi időpontban újra árverésre ajánlja vagy forgalomba hozza.

9. A védett tételeket – ezek sorszámát legkésőbb az aukció megkezdéséig kihirdetjük – Magyarországról kivinni nem lehet, valamint mindenkor tulajdonosukat a múzeumok nyilvántartásba veszik. A későbbi tulajdonváltás kötelezően bejelentendő. Az 1959 évi IV. törvény 507. §-a, valamint az 1997 évi CXL. törvény 13. § (1) bekezdése alapján az aukciósház közölni tartozik a tételek tulajdonosainak adatait az Kulturális Örökségvédelmi Hivatal.

10. Amennyiben a vevő személyesen nem kíván részt venni az árverésen, az általa adott vételi megbízás alapján helyette az aukciósház – a megbízásnak megfelelően – hivatalból árverezhet.

Vételi megbízást adni a kiállítás ideje alatt személyesen vagy írásban az alábbi címen lehet: 1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15. Faxon a (00 361) 266-1970-es számon, illetve e-mailben az aukcio@kozpontiantikvarium.hu címen.

Közgyűjtemények megbízásait hivatalos formában előleg nélkül elfogadjuk, magánszemélyek vételi megbízásának elfogadásához a vételi megbízás összege 20%-ának, mint előlegnek a befizetése szükséges. Sikertelen megbízás esetén az árverés után az előleget levonás nélkül visszakapja a megbízó. Amennyiben a megbízás sikeres, az előleg foglalónak tekintendő.

11. Az árverés végén az el nem kelt tételek újraárverezését lehet kérni.

12. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a PTK rendelkezései az irányadók, valamint vitás kérdés esetén a felek a Fővárosi Bíróság illetékességét és hatáskörét jelölik meg.

Budapest, 2008.

Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

Conditions of sale

1. Központi Antikvárium as Auction House organises, handles and conducts the auction on behalf of the vendors, and acts as a commercial agent.

2. The lots called up are presented in succession as in the catalogue. The auctioneer announces the catalogue number and the starting price of the lot and buyers indicate their wish to bid by raising their card. The buyer offering the highest bid shall win the lot at the hammer price, except for protected lots, when Hungarian libraries and museums have a priority to purchase the lot at the hammer price.

3. The purchase price includes the hammer price and 16,5 % auction fee. The buyer shall pay the purchase price or 20 % of it in cash immediately after the auction. In case the full purchase price is payed after the auction, the bought item can be handed over to the buyer.

4. The Auction House allows a 14 day grace period to pay the balance between the deposit and the full purchase price. The buyer can take possession of the item only if the full purchase price has been payed. The amount of the deposit will be included in the purchase price if the said timeline has been observed. The Auction House reserves the right to consider the bid of the buyer null and void and keep the deposit if the buyer fails to take over the item within the 14 day period.

5. The bid item may not be reauctoned unless the identity of the buyer is impossible to establish.

6. No seller may bid, nor may any third party bid on the seller's behalf in order to reach an unreasonably high price and thus inflict loss on any other party.

7. All the lots are exhibited for inspection prior to the auction. The descriptions and illustrations in the catalogue are only for identification. Each bidder is responsible for inspecting the condition of the lots prior to the auction, and for deciding if it is in accordance with the description in the catalogue. All the lots are sold without warranty with all the imperfections they may have at the time of the auction.

8. The items auctioned may not be sold under the starting price in the catalogue. The Auction House will not bear any liability in respect of the bid or the purchase price paid, and may not be compelled to reoffer the same item or market it at any time at the same price.

9. No protected item – their number shall be made public by the beginning of the auction – may be taken abroad, and their owners will be registered by the museums. Owners are expected to report any change of ownership. The Auction House is liable to report the data of the owners of protected items to the Office of National Heritage (507. §/IV/1959; 13. §/CXL/1997).

10. For absentee bids the auctioneer may be commissioned by the buyer to bid on his/her behalf. You may submit your bid in the Központi Antikvárium (H-1053 Budapest, Múzeum krt. 13-15.), fax us at (00361) 266 1970, or send us an e-mail (rarebooks@kozpontiantikvarium.hu). National museums and libraries may submit their bids officially without an advance payment, which (20 % of the bid) is required of all other buyers. In case of an unsuccessful bid, the advance payment will be returned to the buyer in full after the auction. In case of a successful bid the amount will be regarded as a deposit.

11. Unsold items may be reauctoned after the auction upon request.

12. The Civil Code shall govern any matter unregulated in the present Conditions of sale. Should any dispute arise, the parties accept the competence of the Municipal Court of Budapest.

Budapest, 2008.

Központi Antikvárium

Magyar
Antikváriusok
Egyesülete

TARTALOMJEGYZÉK

A NYUGAT NAGYJAI /	
AUTHORS OF THE PERIODICAL „A NYUGAT”	.....1-19. TÉTEL
BIBLIOFIL KIADVÁNYOK / BIBLIOPHIL EDITIONS	.....23-26. TÉTEL
1848-1849	.....33-35. TÉTEL
GRAFIKA, RAJZ / HUNGARIAN GRAPHICS	.....37-38. TÉTEL
JÓZSEF ATTILA	.....43-47. TÉTEL
KÉZIRATOK / MANUSCRIPTS	.....51-61. TÉTEL
MAGYAR AVANTGARDE / HUNGARIAN AVANTGARDE	.....66-76. TÉTEL
MÁTYÁS KIRÁLY (1458-2008) / KING MATTHIAS	.....78-84. TÉTEL
METSZETEK / ENGRAVINGS	.....86-88. TÉTEL
NAGY MAGYAROK EMLÉKE / OBITUARIES	.....89-95. TÉTEL
NÉMET REFORMÁCIÓ / GERMAN PROTESTANTISM	.....96-102. TÉTEL
OKLEVELEK / DOCUMENTS	.....103-113. TÉTEL
ORVOSTÖRTÉNET / MEDICINE	.....114-116. TÉTEL
ŐSNYOMTATVÁNYOK / INCUNABULAS	.....117-120. TÉTEL
PLAKÁTMŰVÉSZEZET /	
HUNGARIAN AVANTGARDE POSTERS	.....121-126. TÉTEL
SZÉCHENYI ISTVÁN GRÓF ÉS KORA /	
COUNT ISTVÁN SZÉCHENYI	.....131-135. TÉTEL
SZENT KORONA / HUNGARIAN HOLY CROWN	.....136-137. TÉTEL
TÉRKÉPEK / MAPS	.....139-148. TÉTEL
UTAZÁS / TRAVEL	.....149-151. TÉTEL

87. tétel

Diversarum gentium armatura equestris...

A Nyugat nagyjai

1. ADY ENDRE:

A minden titkok verseiből

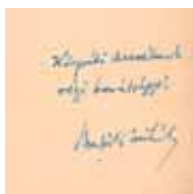
Bp., (1910.) Nyugat. 104+ (4)p. Első kiadás.

Az előzéklapon dedikációval: „Nándornak, kedves emberemnek, hű titkáromnak Adyja” Az ajánlás címzettje Steinfeld Nándor Endre banktisztviselő 1911-ben a költő iránti rajongásból fizetés nélkül a titkárává szegődött. Ady szinte fiaként tekintett rá.

Falus Elek által tervezett, kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány. Modern papírtokban.

First edition, inscribed by the author. Original paper, in modern paper case.

300 000,-

2. BABITS MIHÁLY:

-- válogatott versei

(Bp., 1941.) Athenaeum. 128p. Az előzéklapon a költő ajánlásával: „Kárpáti Aurélnak régi barátsággal Babits Mihály”

Kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Original paper.

30 000,-

3. CHOLNOKY LÁSZLÓ:

Bertalan éjszakája. Novellák.

Bp., 1918. Táltos. 189+ (2)p. Első kiadás.

A tragikus sorsú szerző első megjelent munkája. A kötet címadó novellája a Nyugatban látott először napvilágot. Az előzéklapon ajánló sorokkal: „Kárpáti Aurélnak, szíves jóemberemnek, őszintén nagyrabecsült író-kollégámnak baráti szeretettel és hálával Cholnoky László Bp. 918. III. 14.”

Pályi Jenő által tervezett, kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

First edition, inscribed by the author. Original paper.

30 000,-

4. IGNOTUS [VEIGELSBURG HUGÓ] (1869-1949) KÖLTŐ, ÍRÓ, KRITIKUS SAJÁTKEZÜLEG ALÁÍRT, GÉPELT LAPJA:

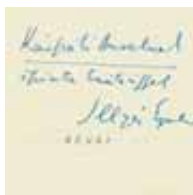
„Drága Annusom s Bélám: váratlan kinlódásokon megyek át, s annál jobban esik a megha[tó] szakadatlan gondotok, még ha heteken át egy bet[ű] hiremet vagy köszönetemet nem veszitek. Nagyon kevesem maradt, ami az élethez kössön – s ebben nem utolsó tudni hogy vagytok, s Hozzátok tartozom. Isten

törődjék Veletek az én szívem szerint is. Öllelek Benneteket Ignotus”

Kelt: [New York?] 1948. VI. 22.

Ignotus, poet, writer. Letter, autograph signed.

10 000,-

5. ILLYÉS GYULA:

Hunok Párisban. Regény.

(Bp., 1946.) Révai. 463+ (1)p. Első kiadás. A címlapon ajánlással: „Kárpáti Aurélnak őszinte barátsággal Illyés Gyula”

Kiadói félvászon-kötésben.

First edition, inscribed by the author. Original half cloth.

20 000,-

6. KAFFKA MARGIT (1880-1918) ÍRÓ, KÖLTŐ A NYUGATBAN MEGJELENT ÍRÁSÁNAK AUTOGRÁF, ALÁÍRT PISZKOZATA.

A cikk egy irodalmi vita darabja. Kaffka a folyóirat 1913. évfolyamának 15. számában, a Figyelő rovatban ismertette Szász Zoltán frissen megjelent „A szerelem” című kötetét. Habár alapvetően dicsérő hangon írt, a – Nyugatban szintén rendszeresen publikáló – megbírált mégis tollat ragadott. Erre született ez a válasz, amely a 18. szám Disputa rovatában kapott helyet. A szövegben számos, sajátkezű javítással és kihúzással.

4 levél, 4 beírt oldal. Kelt. [Bp., 1913.]

Margit Kaffka, writer. Autograph article. 4 pages.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

80 000,-

7. KARINTHY FRIGYES:

Kötéltánc. Regény.

Bp., (1923.) Dick M. 192p. Első kiadás. A címlapon az író ajánlásával: „Püder Sándornak a költőnek szeretettel 933 Karinthy Fr”

A dedikáció címettje orvos volt, írói ambíciókkal. „Állapota kielégítő” című kötetéhez Karinthy írt előszót.

Pótolt, kiadói papírborítóban.

First edition, inscribed by the author. Restored original paper.

40 000,-

8. KARINTHY FRIGYES:

Krisztus és Barabbás. «Háboru és béke.»

Bp., (1918.) Dick Manó. 155+ (4)p. Első kiadás. A címlapon Nagy Endre írónak szóló ajánlással: „Nagy Endrének szemérmes szeretettel 927 nov 6 Karinthy”

Bíró Mihály által tervezett, kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány. Modern papírtokban.

First edition, inscribed by the author. Original paper in modern hardpaper case.

80 000,-

9. KARINTHY FRIGYES (1887-1938) ÍRÓ „2431, TIZENHARMADIK HÓNAP” CÍMŰ ELBESZÉLÉSÉNEK AUTOGRÁF KÉZIRATA.

A szövegben több helyen kihúzással és javítással. A novellának kötetben nem találtuk nyomát. Bár Karinthy írásainak jelentős részét az Est lapok közölték le, és ezek repertóriumában nem szerepel, folyóiratban való megjelenését mégsem lehet teljesen kizárni az életmű feldolgozatlansága miatt.

8 levél, 8 beírt oldal. Keltezés nélkül.

Frigyes Karinthy, writer. Autograph novel. 8 pages.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

200 000,-

10. KARINTHY FRIGYES (1887-1938) ÍRÓ AUTOGRÁF KÉZIRATA.

„Az Est-lapokkal és az Athenaeummal való helyzetem rendezésének tervezete, oly célból, hogy magam is rendbejőjjek, ami mindkét fél részéről kívánatos”.

Karinyth mindkét tervezetben számára kedvező változtatásokat javasol, emellett „Pillanatnyi szanálás”-ként az addigiakon felül még 1500 pengő előleget kér.

1 beírt oldal. Az Est-lapok fejléces levélpapírján. Kelt: Bp., 1930. X. 26.

Frigyes Karinyth, writer. Autograph letter. 1 page.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

80 000,-

11. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ:

Boszorkányos esték

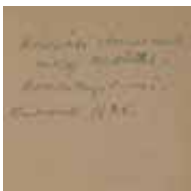
Bp., (1908.) Jókai-ny. 164+ (1)p. Első kiadás.

A szerző második megjelent, egyben első prózai kötete.

Kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

First edition. Original paper. Uncut copy.

30 000,-

12. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ:

A véres költő

(Bp., 1921.) Genius. (8)+257+(7)p. Első kiadás. A szerző ajánló soraival: „Kárpáti Aurélnak meleg szeretettel: Kosztolányi Dezső Budapest 1921.”

Enyhén foltos, kiadói papírborítóban.

First edition, inscribed by the author. Slightly stained original paper.

50 000,-

13. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ (1885-1936) ÍRÓ, KÖLTŐ, MŰFORDÍTÓ „GYÓGYKÚT” CÍMŰ VERSÉNEK AUTOGRÁF, ZÖLD TINTÁVAL ÍRT KÉZIRATA.

A rövid költemény nagyon korai (talán egyetlen?) változata lehet, számos kihúzással és javítással. A költő életében nem jelent meg, nyomtatásban először csak az 1995-ben kiadott Kosztolányi összes versei kötetben látott napvilágot.

2 levél, 2 beírt oldal. A kézirat kelte: 1919. V. 9.

Dezső Kosztolányi, poet, writer. Autograph poem. 2 pages.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

150 000,-

14. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ (1885-1936) ÍRÓ, KÖLTŐ SAJÁTKEZŰ LEVELE TOLNAI VILMOSNAK „IGEN TISZTELT URAM” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Tolnai Vilmos (1870-1937) nyelvész, irodalomtörténész, egyetemi tanár a levél közvetlen előzményeként üdvözölte Kosztolányi Nyugatban megjelent, „A magyar rím” című cikkét. Kérte, írjon további tanulmányokat a témáról. Több ironikus megjegyzést is tett levelében: „Nekünk voltaképp nem volna szabad egymással szóba állanunk, mert más-más világ emberei vagyunk. Én vaskalapos akadémikus, Ön szabad nyugatos; én taplószívű tanár, Ön élő poéta...” Felhívja a költő figyelmét a „zsongító” szó helytelen használatára is. A záró sorok sem

mentesek a gúnytól: „Régi ellenszenvem fenntartásával maradok tisztelő híve...”

Kosztolányi terjedelmes válaszában amellet érvel részletesen, hogy szerinte sokkal több dolog köti össze, mint ami elválasztja őket egymástól. A legnagyobb tisztelet hangján ír a címzetről, illetve munkásságáról. Magyarságáról is vall: „Aki tökéletesen, művészien beszél Arany nyelvét, közelebb van a szívemhez, noha német vagy tót származású, mint a zsíros fajmagyar, ki hatszáz szóval él és nincs semmi öntudata. Nyugodtan hirdethetem ezt én, ki fajmagyar vagyok...” Védelmébe veszi a Nyugatot is a politikai pártosság vádjával szemben. Itt következik a legérdekesebb rész, ugyanis a levelet publikálták, de csonkán. Az 1970-es évek közepén megjelent egy folyóiratban, de egy mondat a szocialista cenzúra miatt nem kerülhetett sajtó alá. Ezt vette át az 1996-os levelezés-kötet is (a pontos dátumot sem ismerve). A hiányzó, rendkívül érdekes és találó mondat(rész) így szól: „[nem hiszek...] sem a demokráciában, sem a «világot megváltó» szocializmusban, melyet mint pesszimista az újkor legszomorúbb kabaréjának látok.”

2 levél, 4 beírt oldal. Kelt: Bp., 1922. II. 14.

Dezső Kosztolányi, poet, writer. Autograph letter. 4 pages.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

100 000,-

15. MÓRICZ ZSIGMOND:

Erdély. -- történelmi regénytrilógiája.

Bp., 1935. Athenaeum. 904p. Első kiadás. A címlapon a szerző ajánlásával: „Csaba József kedves fiam s barátom éljen tündérekertben Sopron, 1937. XI. 6. Mórícz”

Enyhén kopott aranyozású, kiadói vászonkötésben.

First edition, inscribed by the author. Slightly worn original cloth.

20 000,-

16. NYUGAT. XII. ÉVFOLYAM. 3. SZÁM.

Bp., 1919. (Pallas Rt. ny.) (3) + 160-220p.

Ez a szám tudósít Ady haláláról.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

10 000,-

17. SCHÖPFLIN ALADÁR (1872-1950) ÍRÓ, IRODALOMTÖRTÉNE SZAJÁTKEZÜL LEVELE DÉNES ZSÓFIÁNAK „KEDVES ZSUKA” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Tudatja a címzettel, hogy levelével egyidőben tudta meg, megérkezett a Nyugat szerkesztőségébe a könyve. Közli, hogy mindenképpen szeretne róla írni a folyóiratban. A levél második felében biztosítja arról, hogy elfogulatlan, nem „Csinszka-párti”.

A levélben említett könyv az „Élet helyett órák” lehet, amely 1939-ben látott napvilágot. Erről Schöpflin a Nyugat 1940. év 7. számában írt „Asszonyok költőkre emlékeznek” címmel.

1 levél, 1 beírt oldal. Kelt: [Bp., 1940.] június 10.

Aladár Schöpflin, writer. Autograph letter. 1 page.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

40 000,-

18. SZERB ANTAL:

Utas és holdvilág

(Bp., 1937.) Révai. 295 + (2)p. Első kiadás.

A művet az író barátja, Halász Gábor ismertette a Nyugat 1937/11. számában.

Kiadói vászonkötésben. A gerincen kis javítással.

First edition in restored original cloth.

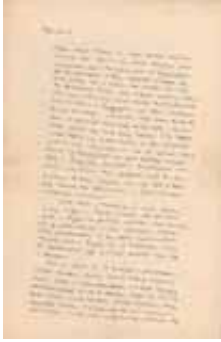
16 000,-

88. tétel

Merian vadászjeleneteket ábrázoló metszetsorozata.

19. SZOMORY DEZSŐ (1869-1944) ÍRÓ, ÚJSÁGÍRÓ SAJÁTKEZŰ LEVELE A NEMZETI SZÍNHÁZ IGAZGATÓJÁNAK „MÉLYEN TISZTELT IGAZGATÓ UR” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

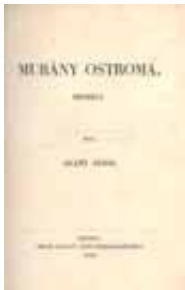
Az apró betűs, de szépen olvasható szövegből kitűnik, hogy a mélyen sértett író elküldte a színháznak egy drámáját, amelyet a dramaturg nem fogadott el. Az irodalomtörténeti szempontból nagyon érdekes levélben Szomory részletesen, pontról-pontra cáfolja a bíráló indokait. Ennek kapcsán művészeti és esztétikai kérdéseket érint, azokról vallott nézeteit ismerteti. Kritikával illeti a dramaturg színházról alkotott – általa elmaradottnak ítélt – elképzeléseit. Mivel többször említi „Péntek este” című darabját, így beazonosíthatóvá válik a – szövegben egyébként nem említett – színház. E színművet 1896-ban mutatták be a

Nemzetiben. Ez a levél keltezésének behatárolását is lehetővé teszi: Szomory 1890 és 1906 között tartózkodott Párizsban, tehát valamikor a századfordulón írta e levelét. Címzettként két személy jöhet szóba: Festetics Sándor, aki 1894 és 1900 között állt a Nemzeti élén, vagy Somló Sándor, aki 1900 és 1902 között ült a székben. Újabb érdekes kérdést vet fel, hogy mi lehetett a visszautasított darab további sorsa. „Ígéret földje” című munkát nem ismer az általunk fellelt szakirodalom. Az író elkeseredett sorait olvasva nem lehetetlen, hogy a kéziratot fiókba dugta vagy megsemmisítette. Az igazgató biztatására írt sorok is ezt sugallják: „[...] Ez a gondolat fájni fog néha, fájni épen akkor, amikor azt az új darabot írnám meg amelyhez kegyes volt buzdítani az Igazgató ur. És úgy érzem, hogy ezt az új darabot nem fogom megírni...” 4 levél, 7 beírt oldal. Kelt: Páris, [1900 körül] XII. 16.

Dezső Szomory, writer. Autograph letter. 7 pages.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

40 000,-

20. ARANY JÁNOS:

Murány ostroma. Beszély.

Pesten, 1848. Emich. (4) + 127 + (1)p. Első kiadás.

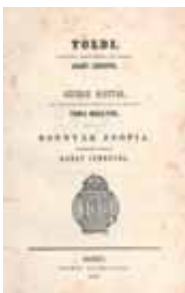
A Kisfaludy Társaság 1847-ben írt ki pályázatot a magyar történelem jeles nő-alakjainak megéneklésére. A pályaművek szerzői között szerepelt Petőfi és Tompa Mihály is, de Arany és Petőfi végül nem nyújtották be munkáikat.

Korabeli félbőr-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

First edition in contemporary half leather. Original cover bound inside.

Szűry: 168.; Botka: 211.

80 000,-

21. ARANY JÁNOS:

Toldi, koszorúzott költői beszély XII énekben -- tól. – Szuhay Mátyás, dicsérettel kitéüntetett költői beszély Tompa Mihálytól. – Bosnyák Zsófia, koszorúzott legenda Garay Jánostól.

Pesten, 1847. Beimel ny. (3) + 120p. Első kiadás.

A Kisfaludy Társaság pályázatának nyertes alkotásait tartalmazó kötet. Első tagja, a Toldi a magyar irodalom talán leghíresebb elbeszélő költeménye. A Társaság 1846-ban írt ki pályázatot népies eposzra, amelynek megnyerése Aranynak egy csapásra országos hírnevet és Petőfi barátságát is hozta.

Korabeli félvászon-kötésben.

First edition in contemporary half cloth.

Szűry: 183.

100 000,-

22. BARBET, JEAN:

Architectur Von Altarn und Caminen wie selbige kunstlich Zu erbauen / Inventiret Durch -- und nunmehr ins Kupffer gebracht von Abraham Aubry Frannckfurtt, 1645. (Aubry.) 3p. + 17t. (rézmetszetek)

Jean Barbet (1591-1654) francia építész, Richelieu bíboros számára is dolgozott. A nagyrészt manierista stílusban megalkotott oltárokat és díszes kandallókat bemutató mintakönyv első alkalommal 1632-ben jelent meg francia nyelven. Korabeli papírkötésben, pergamen kötőszalagokkal. A kötet elejére a lorettói kápolnát ábrázoló rézmetszetet kötötték.

Jean Barbet, French architect. Designs of hearths and altars. Contemporary hard paper.

VD17 7:692217D

150 000,-

Bibliofil kiadványok**23. BURTIN, FRANCOIS-XAVIER DE:**

Traité théorique et pratique des connoissances.... Tome (s) I-II.

Bruxelles, 1808. Weissenbruch. XIV+445p. + 1t. (a szerzőt ábrázoló rézmetszetű címkép); XX+428p. + 1t. (rézmetszetű címkép)

A kezdő festménygyűjtőknek szánt elméleti és gyakorlati kézikönyv vastagpapíros, a szerző által aláírt luxusváltozata. Néhány példányban készülhetett, ajándékozási célokra. Burtin brüsszeli orvos volt. Magyar szempontból az teszi érdekessé a darabot, hogy a neves diplomata-műgyűjtőnek, gróf Apponyi Antalnak szóló nyomtatott ajánlás mellett az első kötet előzéklapjának hátoldalán a szerző szintén neki szóló autográf, latin nyelvű dedikációja olvasható.

Díszesen aranyozott gerincű, korabeli félbőr-kötésben. Kis kopásoktól eltekintve szép, körülvágatlan példány.

Luxury edition, inscribed by the author. Contemporary half leather, spine richly gilt.

Poss.: Esterházy Albert gróf könyvjeggyével (ő Apponyi lányának, Máriaának volt a férje).

200 000,-

24. FORRÓ PÁL:

Kurtizán. Regény.

Bp., 1920. Ifjúság. (2) + 111 + (1)p. + 1 színes t. Összesen 12 példányban készült, a szerző által aláírt, bibliofil kiadvány. Kötetünk az 1-es számot viseli.

Erotikus regény. A darab értékét növeli az ismeretlen művész által készített, vegyes technikával készült női akt. Ez az általunk fellelt további egyetlen példányban nincs benne. Aranyozott gerincű, kiadói félbőr-kötésben. Felül arany metszéssel díszítve.

Limited edition, signed by the author. Original half leather, spine richly gilt.

20 000,-

25. GOETHE, (JOHANN WOLFGANG VON):

A napló. Ford.: Babits Mihály.

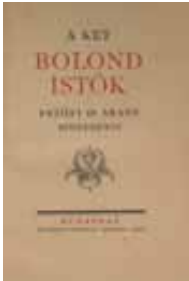
Bp., (1921.) Genius. (54)p. + 4t. (Prihoda István színeztet, eredeti kőrajzai) Számozott (86./100), a fordító és az illusztrátor által aláírt példány.

A kolofon szerint a bibliofil darabokhoz a négy könyvomat levonatait is mellékeltek külön tokban. Ez az általunk látott példányok mindegyikénél hiányzott.

Végh Gusztáv által tervezett, festett, aranyozott, kiadói pergamenkötésben. Felül arany metszéssel díszítve. Eredeti papírdobozban.

Limited edition, signed by the translator and the illustrator. Original gilt vellum in hardpaper case.

40 000,-

26. PETŐFI (SÁNDOR) – ARANY (JÁNOS):

A két Bolond Istók. -- költeménye.

Bp., 1922. Franklin. 148+ (1)p. Számozott (64./54-150) példány. A kötetet Jaschik Álmos tervezte és illusztrálta.

Díszesen aranyozott gerincű, kiadói félpergamén-kötésben. Arany metszéssel díszítve. Eredeti papírtokban.

Limited edition, illustrated by Álmos Jaschik. Original half vellum, spine richly gilt. Original hardpaper case. Inner edges gilt.

30 000,-

27. BOD PÉTER:

Magyar Athenas avagy az Erdélyben és Magyar-országban élt tudos embereknek... historiájok mellyet... egybe-szedegetett és... közönséggé tett. F. Ts. --.

(Szeben), 1766. (Sárdi Sámuel ny.) (28)+360+(10)p. Első kiadás. A címlapon fametszetű vignetta.

Az első magyar nyelvű, átfogó bibliográfiai munka. A szerző mintegy 500 magyar literátort ismertet és értékel, emellett számos olyan könyvet is leír, amelyből mára egyetlen példány sem maradt fenn. Czvittinger Dávid latin nyelvű munkája anyagának kétszeresét tartalmazza Bod műve, ugyanakkor sokkal megbízhatóbb is elődjénél.

Javított, korabeli félbőr-kötésben.

Restored contemporary half leather.

65 000,-

28. A MAGYARORSZÁGBAN 1893. JANUÁR 31-ÉN VÉGREHAJTOTT CZIGÁNYÖSSZEÍRÁS EREDMÉNYEI. 5 GRAFIKAI TÁBLÁZATTAL.

Bp., 1895. Athenaeum. (4)+59+81p.+5 térk. (4 kihajt.) (Magyar statisztikai közlemények. Új folyam. IX. kötet.)

A magyarországi cigányság történetének egyik jelentős dokumentuma, a népcsoport első teljes körű összeírása. A belügyminiszter a „kóbor és félkóbor cigányok ügyének rendezésére” hivatkozva rendelte el a magyarországi cigányok számbavételét. A munkát a Magyar Királyi Statisztikai Hivatal szervezte meg Herrmann Antal vezetésével, lebonyolítását a közigazgatási apparátusra bízták.

Javított, kiadói vászonkötésben.

Restored original cloth.

30 000,-

29. CSEKONICS, (JÓZSEF TÁBORNOK) GENERAL:

Praktische Grundsätze die Pferdezucht betreffend von --

Pesth, 1817. ny.n. XVIII+ (2)+232+ (6)p.+2 kihajt. t.

A szerző lovassági tábornok volt. Tervezetet készített a hazai lótenyésztés előmozdítására, amelyet II. Józsefnek benyújtott. Az uralkodó őt bízta meg a mezőhegyesi ménestelep felállításával.

Korabeli papírkötésben. Több levele javítva.

Contemporary hardpaper. Some leaves restored.

60 000,-

30. DAYKA (GÁBOR):

--' versei. Öszveszede Kazinczy Ferencz. Második bővebb kiadás.

Budán, 1833. Magyar Királyi Egyetem. XIV + (2) + 17-192p.

A fiatalon elhunyt, kiemelkedő tehetségű költő munkáit barátja és tisztelője, Kazinczy adatta ki, először 1813-ban.

Hozzáköteve:

Császár Ferencz:

--' költeményei

Budán, 1841. Magyar Királyi Egyetem. XVI + 140p. Első kiadás.

A szerző az ún. szalonköltészet legjellegzetesebb magyar képviselője volt.

Korabeli félvászon-kötésben. Néhány levél alsó részén halvány folttal.

Contemporary half cloth. Some leaves slightly stained.

Szűry: 922.

30 000,-

31. DIONYSI(US) HALICARNASSE(NSIS):

-- scripta quae exstant, omnia, et historica, et rhetorica.

Francofurdi, 1586. Heredes Andreae Wecheli. (16) + 792 + 169 + (3) + (12) + 280 + +94 + (2)p.

Dionüsziosz Halikarnasszosz Kr. e. I. századi görög szónok és történetíró összes fennmaradt munkája. Retorikai és stíluskritikai írások mellett nevéhez fűződik egy Róma történetét a kezdetektől az első pun háborúig tárgyaló mű. A kötetet a magyar művelődéstörténet számára az teszi kiemelten érdekessé, hogy tartalmazza az egyik legjelesebb hazai humanista, Dudith András kevés nyomtatásban megjelent munkájának egyikét, Dionüsziosz Thuküdidész-tanulmányának latin fordítását és hozzáfűzött kommentárjait. Dudith sokoldalú – orvosi, természettudományos, filológusi,

teológiai, politikai – munkásságával Európa-szerte hírnevet szerzett. Ez első megjelent munkája, egyúttal egyetlen nyomtatásba került filológiai műve.

Korabeli pergamenkötésben, gerincén kézzel írott, díszes címfelirattal.

Contemporary vellum.

RMK III 5464.; VD 16 D 1969.; BNH Cat D 187.

300 000,-

32. DUGONICS ANDRÁS:

Az arany pereczek. Szomorú történet öt szakaszokban.

Posonyban és Pesten, 1790. Fűskúti Landerer Mihály. 1t. (Binder címképmetszete) + (6) + 453p. Első kiadás.

A Barcsay Ákos erdélyi fejedelem korában játszódó regény másodszor 1800-ban jelent meg. A rézmetszeten a főhősnő, Macskási Julianna egészalakos képe látható díszes öltözetben. A „Nemzetem”-hez címzett előszóban Dugonics részletesen kifejti, hogy a magyar történelemből vett témával a nemzeti érzés és büszkeség felébresztését kívánja előmozdítani. Ritka.

Korabeli papírkötésben. Felvágatlan példány.

First edition in contemporary hardpaper. Uncut copy.

Szűry: 1021.

80 000,-

1848-1849

33. KLÉH ISTVÁN:

A pesti forradalom története 1848-ban. Adatul politikai életünk erkölcstörténetéhez. Pesten, 1848. Beimel ny. 42p.

A szerző ügyvéd, újságíró, a márciusi napok aktív résztvevője volt. Amint az utolsó oldal alján olvasható, március 18-án írta le a forradalom első napjainak eseményeit. Ez teszi a ritka füzetet forrásértékkel bíró, becses darabbá.

Javított, kiadói papírborítóban.

Restored original paper.

25 000,-

34. SÁROSI GYULA:

Ponyvára került Arany Trombita. Az örök igazság parancsolatjára mondvacsinálta: ...

(Debreczen, 1849. Városi ny.) 24p.

Verses krónika a szabadságharcról. A szerző Kossuth biztatására írta művét, amely 1849 májusában látott napvilágot. Rendkívüli népszerűségét mutatja, hogy kéziratos másolatokban is széles körben terjedt. Világos után fellelhető példányait a hatóságok lefoglalták és megsemmisítették. Sárosi elbujdosott, távollétében halálra ítélték. Nagyon ritka.

Restaurált példány, a gerincén papírcsíkkal megerősítve.

Restored copy.
Szüry: 3942.

65 000,-

35. SZABÓ IMRE:

Tanácsadó. A' falusi nép' számára. Közrebocsátja: A' Jó' 's Olcsó Könyv-Kiadó Társulat.

Pesten, 1848. Beimel József. 30p.

A ritka, ponyvaszerű kiadvány az egyszerű nép számára magyarázza el a forradalom nyomán kialakult új politikai berendezkedés alapfogalmait (népképviselő, közteherviselés, nemzeti őrsereg, stb.) A szerző katolikus pap, a Katholikus Néplap alapítója és szerkesztője volt. A szabadságharc után megtorlásul vidékre helyezték. Kiadói papírborítóban. Könyvtári duplum.

Original paper.

20 000,-

36. FÁY ANDRÁS:

Hasznos házi jegyzetek. Gyűjtögette --.

Pesten, 1826. Fűskúti Landerer Lajos betűivel. 175p.

A háztartási és mezőgazdasági tudnivalókat és fortélyokat tartalmazó kötet ritka első kiadása. A szerző igazi polihisztor, a reformkor egyik érdekes egyénisége volt. Kiterjedt szépirodalmi munkássága mellett politikai, gazdasági, pedagógiai művei is megjelentek. Méltán nevezte el Szemere Pál a „Haza mindenesének”. A mű másodszor 1833-ban jelent meg, majd 1842-ben „új lenyomata” is napvilágot látott. Fáy a terjedelmet mintegy a duplájára kibővítve, magyarázó szótárral kiegészítve 1851-ben harmadszor is kiadta a népszerű munkát.

Kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

Original paper. Uncut copy.

Szűry: 1310.

60 000,-

Grafika, rajz

37. BOKROS BIRMAN DEZSŐ:

Jób. Kilenc kőrajz. Elek Artúr bevezetésével.

(Bp., 1922.) Amicus. (4)p.+9t. (eredeti könyvmotok) Számozott (7./100) példány.

A művész a Tanácsköztársaság bukása után emigrált. A német expresszionizmus hatását mutató, nagyméretű (400 x 330 mm) litográfiák Berlinben készültek 1920-ban. Viszonylag nagy példányszáma ellenére rendkívül ritka.

Kiadói félvászon-mappában.

Original lithographies in half cloth folder. Limited edition.

80 000,-

38. A SZPASZKOJEI HADIFOGOLYTÁBORBAN KÉSZÜLT KARIKATÚRA-ALBUM.

A harminckilenc kifejezetten igényes, művészi akvarellt tartalmazó album készítőjének csak szignóját ismerjük („György A.”). A rendelkezésünkre álló kézikönyvekben ilyen nevű művész nem szerepel, az is elképzelhető, hogy álnév. A képek 1918-ban készültek, az orosz Távol-Keleten található táborban. Két lapot reprodukáltak a „Hadifogoly magyarok története” című kétkötetes munkában (Bp., 1931. II. 77.; 174. oldal), a művésznek

pedig további három rajza is megtalálható ott.

Zsinórral átfűzött, korabeli vászonkötésben.

Contemporary cloth.

60 000,-

39. (GYÖNGYÖSI ISTVÁN):

Igaz barátságának és szives szeretetnek tüköre, mellyben meg-irattatik Philostésnek, és Florentinának, Egymáshoz való hűséges szerelmek... Ismét Hermiásnak Ezen dologban való nagy szolgálattya... mellyet régi irások fragmentumából össze-szedetett Z(ólyomi) Sz(abó) J(ános).

(Buda), 1751. (Landerer Lipót Ferenc ny.) (6) + 122p.

A szerző talán legkritikább kötetének sokáig a szakirodalom előtt is ismeretlen első kiadása. Az ún. Florentina-dráma talán Zrínyi Ilona és I. Rákóczi Ferenc 1666-ban tartott esküvőjére készült, a XVII. századi magyar barokk udvari dráma egyetlen fennmaradt emléke. A kiadója Zólyomi Szabó János volt. A hozzá került kézirat a sok olvasás és hányódás miatt minden bizonnyal sérült lehetett, ezek apró hiányait

pótolta, előljáró beszédet és toldalékot fűzött a munkához. A szakkönyvek a legutóbbi időig az 1762-es kiadást emlegetik mint elsőt (lásd ÚMIL). Tudomásunk szerint hazai közgyűjteményben egyetlen példány található belőle.

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper binding.

Szűry: 0

200 000,-

40. HATVANI ISTVÁN:

Mesék, -- által.

Debreczen, 1799. Szigethy. XVI+104p. Első kiadás.

A bájos nyomtatvány Aesopus meséinek fordítását tartalmazza. A szerző, a neves debreceni professzor, polihisztor Hatvani István fia, Nagyváradon tanított.

Korabeli papírborítóban.

Original paper.

Szűry: 1788.

75 000,-

41. HORVÁT ISTVÁN:

Aurora Per

(Pest, 1834. Trattner-Károlyi ny.) (10)p.

Az „Aurora-pör” vitaindító írása. Bajza 1822-ben bocsátotta útjára a XIX. század legjelentősebb irodalmi almanachját, az Aurorát. 1834-ben elégedetlen lett a Trattner-Károlyi nyomda munkájával, ezért ifj. Kilián Györggyel kötött szerződést. Válaszul Károlyi István Bajza ellenlábásával, Szemere Pállal kötött szerződést, így két évig két rivális Aurora jelent meg. A Szemere mellett kiálló Horvát írására Bajza „Replica” című pamfletjében válaszolt (lásd 107. árverésünk 5. tételét).

Fűzve, a gerincen papírcsíkkal.

Unbound.

Szűry: 1891.

10 000,-

42. JÓSIKA MIKLÓS:

Vázolatok

Kolozsvár, 1835. Tilsch és Fia. (10)+195p. Első kiadás.

A szerző az erdélyi reformmozgalom egyik jeles képviselője, Wesselényi Miklós követője volt. Ebben az évben két röpiratban vázolta fel politikai elképzeléseit, a másik munka az Irány címet viseli. Irodalmi pályája a következő évben megjelent Abafi című regénnyel kezdődött.

Javított gerincű, kiadói papírborítóban.

Original paper, spine restored.

Szűry: 2303.

Poss.: Vay János, Szabolcs vármegye országgyűlési követe könyvjegyével.

20 000,-

József Attila

43. EMBERISMERET. PSZICHOLOGIA, GRAFOLOGIA, PEDAGOGIA. SZERKESZTIK: DR. KULCSÁR ISTVÁN – SZÉKELY BÉLA. I. ÉVF. 2-3. SZÁM. AZ „ÖNGYILKOS” KÜLÖNSZÁMA.

Bp., 1934. (Dr. Kellner és Kiss Törekvés ny.) 65-168p.

A különszám szerzői között szerepel dr. Nyirő Gyula, Füst Milán és Kosztolányi mellett József Attila is, „Öngyilkosság?” című írásával.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

8 000,-

44. SZABADON. IRODALOM, MŰVÉSZET, KRITIKA. II. ÉVF. JANUÁR.

Bp., 1932. (Forum ny.) 21+(1)p.

Hozzá:

Szabadon. A haladó értelmiség lapja. A kollektív szerkesztés vezetője Lakatos Péter Pál. II. évf. 2. sz.

(Bp.), 1932. (Ritter Jenő ny.) (12)p.

A baloldali folyóiratnak összesen három száma jelent meg (az első az előző év decemberében). A két szám mérete, papírja és nyomdai kivitele is teljesen eltér egymástól. A januárban jelent meg első ízben nyomtatásban József Attila „Fagy” című verse, a másodikban pedig a „Munkások” című költemény, valamint a „Fiatal-

ságunk és a népművészet” című írása volt először olvasható.

Az első darab kiadói papírborítóban, a második borító nélkül jelent meg. Utóbbi töredezett, rossz papíron, az utolsó levélen kis hiánnyal.

First issue in original paper, second unbound.

Lakatos: 3448.

20 000,-

45. JÓZSEF ATTILA:

Nagyon fáj. -- versei.

(Bp., 1936.) Cserépfalvi. 95 + (5)p. Első kiadás.

Az előzéklapon Márai Sándornak szóló dedikációval: „Márai Sándornak szeretettel Bp. 1936. Karácsony József Attila”

A XX. századi magyar irodalomban nagyon nehéz lenne érdekesebb dedikációt találni e soroknál. A köztudatban a „Polgár” és a „proletár költő” fényévekre vannak egymástól. A tények azonban árnyalják ezt a képet. Elég talán Márai sorait idézni „A Toll” folyóirat 1934. XI. 15-i számából, a Medvetánc kötet megjelenésekor: „József Attila verseit olvasva mindig azt érzem, mintha rokonom szólalt volna meg [...] A magyar líra nagy nemzedékének törvényes leszármazottja. Van egy verse – a Külvárosi éj – mely múlhatatlanul hozzátartozik ehhez a magyar lírához, mint a Szeptember végén, a Vén cigány, vagy az Őszikék.” Kettejük kapcsolatáról

Fried István közelmúltban megjelent tanulmányából tudhatunk meg bővebbet (Kortárs. 2005/4). Ebből kitűnik, hogy bár példányunkról tudott a szakirodalom, a dedikációt csak feltételezték, a darabot pedig megsemmisültnek hitték: „Viszonylag csekély számú az a dokumentum, amely Márai és József Attila együttléteiről tudósítana; Márai rövid, de szép levélben köszönte meg a Nagyon fáj elküldését (a feltehetőleg dedikált példány minden bizonnyal a Míkö utcai ház második világháborús pusztulásakor semmisült meg)”. A köszönőlevél szövege is ismert: „Kedves József Attila versei gyönyörűek. Köszönöm a kötetet. híve Márai Sándor”.

Mindezek tükrében talán nem túlzás a kötet felbukkanását igazi irodalomtörténeti szenzációnak nevezni. Bármely köz- vagy magángyűjtemény egyik legbecsesebb darabja lehet.

Kiadói papírborítóban.

First edition, inscribed by the author to Sándor Márai. Original paper.

800 000,-

46. JÓZSEF ATTILA:

Szépség koldusa. Versek.

Szeged, 1922. Koroknay. 48p. Első kiadás.

A költő első, egyben legkritikább kötete. Összesen háromszáz példányban jelent meg, ebből száz famentes papíron.

Kiadói papírborítóban. Modern papírtokban.

Poss.: A címlapon egy makói osztálytárs, Szilárd Olga tulajdonosi bejegyzésével.

First edition. Original paper in hardpaper case.

80 000,-

31., 118., 119., 117., 120., 65., 80., 23., 26. tétel

47. JÓZSEF ATTILA (1905-1937) KÖLTŐ AUTOGRÁF ALÁÍRÁSA A BARTHA MIKLÓS TÁRSASÁG VÁLASZTMÁNYI TAGJAI ÁLTAL KÖNYVES-TÓTH KÁLMÁN ELNÖKNEK ÍRT LEVÉLEN.

Az aláírók sajnálattal állapítják meg, hogy az elnök miatt több hónapja nem ült össze a társaság közgyűlése. Az alapszabály 35. pontjára hivatkozva felszólítják, hogy 1933. február 21-re hívja össze a választmányt a Nemzeti Radikális Párt József körúti helyiségébe. A további kilenc aláíró között találjuk Illyés Gyula és Szathmáry Sándor író nevét is.

A Bartha Miklós Társaság 1925-ben alakult falukutatással és a nemzetiségi kérdéssel foglalkozó értelmiségiek szellemi műhelyeként. A népi mozgalom és a harmadik utas elképzelések bölcsőjeként emlegetett szervezetbe a 30-as évek elején egyre több kommunista szivárgott be, akik fokozatosan átvették az irányítást. Az elnök, Könyves-Tóth Kálmán próbált e törekvésnek ellenállni, sikertelenül. Ennek jegyében – a levél születésének közvetlen előzményeként – lassítandó a társaság működését, a közgyűlést sem hívta össze több hónapig.

József Attila először 1928-ban lépett be a Bartha Miklós Társaságba. 1930 novemberében elhagyta azt, de 1932-ben – annak balra tolódása nyomán – visszatért a szervezetbe. A levél megírását követően (február 27-én) az elnököt lemondatták, a helyére kerülő Szász Béla vezetése alatt újra az alapítók irányvonalának hívei kerültek többségbe. A költő kapcsolata – hasonlóan elvbarátai nagy részéhez – megszűnt a társasággal.

A levél születésének részletes hátterét, hasonmását, valamint a szövegét Tasi József „József Attila és a Bartha Miklós Társaság” című könyvében (Bp., 1995.) ismerteti.

1 levél, 1 beírt oldal. Kelt: Bp., 1933. II. 14.

Attila József, poet. Letter, autograph signed. 1 page.

150 000,-

48. KAZINCZY FERENC:

Heliconi virágok 1791. esztendőre. Szedte -- .

Pozsonyban és Komáromban, 1791. Wéber Simon Péter. 112+ (8)p. Első kiadás. Kazinczy német mintára évente egy-egy versantológiát szándékozott megjelentetni, amelyben az újabb költői termést, illetve tehetséges fiatalokat kívánt bemutatni. Az első darabban saját írásain kívül a kor legnevesebb alkotói kaptak helyet, köztük Aranka György, Batsányi, Dayka, Baróti Szabó Dávid, Verseghy és Virág Benedek is. Kazinczy a következő évi almanachban akarta bemutatni felfedezettjét, Csokonait. Mivel azonban a kötet nem bizonyult kelendőnek, Wéber visszaküldte a kéziratot.

Korabeli papírkötésben.

First edition in contemporary hardpaper.

Szűry: 2386.

300 000,-

49. (KAZINCZY FERENC):

Tövises és virágok. Kevés számú Nyomatványokban.

Széphalom (Sárospatak), 1811. (Nádaskay András ny.) 1t. (metszett dísz-címlap) + (4) + 52p. Első kiadás.

Kazinczy tén legjelentősebb munkája, amely a nyelvújítási harc nyitányát jelentette, a magyar irodalom egyik legfontosabb mérföldkövének tekinthető. A szerző eredetileg a „Nyilak” címet szánta a műnek, ami sejteti, hogy célja a konzervatív irányzat elleni támadás volt. 43 epigrammát tartalmaz, ebből kettő foglalkozik nyelvújítási kérdésekkel, három az idegen szavak kiejtésével, a többiben az új esztétika elveit hirdeti. Megjelenését méltatta többek között Berzsenyi Dániel és Virág Benedek is. A címlapon olvasható „Kevés számú Nyomatványokban” felirat miatt a művet az egyik első modern értelemben vett bibliofil kiadványként emlegetik, amely ezzel az exkluzivitás érzését adhatta a kor

gyűjtőinek. Nem is alaptalanul, hiszen azóta is alig-alig bukkan fel, tudomásunk szerint az elmúlt negyedszázadban előkerült egyetlen példánya a 100. árverésünkön szereplő darab volt.

Korabeli papírkötésben. Körülvágott példány.

One of the most rare first editions of the Hungarian literature. Contemporary hardpaper.

Szűry: 0

380 000,-

50. KELETI ARTHUR:

A kámzsás festő strofái. Rajzokkal csinosította Gulácsy Lajos.

Bp., 1912. Benkő. 63 + (1)p. Első kiadás.

A címlapot követő levélen a művész lírai ajánló soraival: „Tisztelettel és szívből való szeretettel: Kárpáti Aurélnak a költőnek. A pictor ír itt a bolhajtások alatt a Te szobádban és Néked ajánlja szerény munkáját, a hű társa még ismeretlen poétának Gulácsy Lajos Budapesten 1912 május 20”. A kötet szerző által dedikált darabjai néha felbukkannak, de a művész személyes hangvételű ajánlása igazi ritkasággá emeli a kötetet.

Gulácsy rajzával ékesített, kiadói papírborítóban. Körülvágatlan példány.

First edition, inscribed by the artist, to the author. Original paper. Uncut copy.

160 000,-

Kéziratok

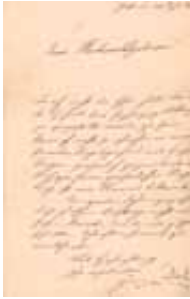

51. ANDRÁSSY GYULA GRÓF (1832-1890) MINISZTERELNÖK ÁLTAL SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT KINEVEZÉSI OKMÁNY.

Az irat szövege szerint az uralkodó Rózsényi Farkast II. osztályú századosná lépteti elő. Andrassy a kormány vezetése mellett a honvédelmi miniszteri posztot is betöltötte. 1 nyomtatott és beírt oldal. Kelt: Buda, 1870. VIII. 26.

Gyula Andrassy, Prime Minister. Commission, autograph signed.

30 000,-

52. DEÁK FERENC (1803-1876) POLITIKUS SAJÁTKEZÜLEG ALÁÍRT, NÉMET NYELVŰ LEVELE ISMERETLENNEK „EUER HOCHWOHLGEBOREN!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

A kimért hangú levélben tudatja a címzettel, hogy nem mutatták be Albrecht főhercegnek, sőt a környezetéből sem ismer senkit, így nem áll módjában semmilyen kérését közvetíteni felé. Közli, hogy ezért a csatolt iratokat visszaküldi.

2 levél, 1 beírt oldal. Kelt: Pest, 1874. IX. 30.

Ferenc Deák, politician. Letter, autograph signed. 1 page.

60 000,-

53. GERINGER KÁROLY BÁRÓ (1806-1889) A BUDAI HELYTARTÓSÁG EGYIK FŐHIVATALNOKA (1851-IG HELYTARTÓ) ÁLTAL SAJÁTKEZÜLEG ALÁÍRT, NÉMET NYELVŰ OKMÁNY,

melynek értelmében kinevezik Gerlóczy Károlyt fogalmazó gyakornoknak a budai helyhatósághoz.

2 levél, 1 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Pest, (1854.)

Count Károly Geringer. Civil servant of the imperial lieutenantcy. Appointment, autograph signed.

80 000,-

54. JÓKAI MÓR (1825-1904) ÍRÓ SAJÁTKEZÜLEG ALÁÍRT LEVELE GERLÓCZY KÁROLY POLGÁRMESTERNEK „NAGYSÁGOS URAM!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Mint a torockói, nagykárolyi és eperjesi tűzkárosultak javára kiadott Segítség-album szerkesztője felkéri a címzettet a terjesztést irányító bizottság alelnökének.

2 levél, 1 beírt oldal. Fejléces, rajzos levélpapíron. A levelet Dr. Szádeczky Lajos jegyző is kézjegyével látta el. Kelt: Bp., 1887. VII. 1.

Hozzá:

Az Album nyomtatott előfizetési felhívása.

H.n., é.n. ny.n. (3)p.

Mór Jókai, writer. Letter, autograph signed. 1 page.

80 000,-

55. JUHÁSZ GYULA (1883-1937) ÍRÓ „NEGYVENHATOSOK. IN MEMORIAM” CÍMŰ VERSÉNEK AUTOGRÁF, ALÁÍRT KÉZIRATA.

A szegedi 46-os gyalogezred elesettjeinek emléket állító vers a Délmagyarország 1918. július 2-i számában jelent meg nyomtatásban, majd a Hárfa című kötetbe került bele. Ez egyike lehet a legkorábbi szövegváltozatoknak. A számtalan kihúzástól szinte alig látszik a szöveg. Sok helyen többször is javított a költő, néhol ceruzás jobbítások is olvashatók. A végül kialakult szöveg is jelentősen eltér a nyomtatottól. Juhász eredetileg „46. A szegedi anyáknak” címet adta a

költeménynek, majd „In memoriam – 46.” lett belőle. A kritikai kiadás három változatát ismerteti, ez az elsőtől is eltér némileg, annál mindenképpen korábbi.

2 levél, 2 beírt oldal. A kézirat kelte: 1918. június 29.

Gyula Juhász, poet. Autograph poem. 2 pages.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

100 000,-

56. KEMÉNY ZSIGMOND (1814-1875) ÍRÓ, POLITIKUS SAJÁTKEZŰ LEVELE SZENTIVÁNYI VINCÉNEK „MÉLTÓSÁGOS UR!” MEGSZÓLÍTÁSSAL A VÖRÖSMARTY-ÁRVÁK ÜGYÉBEN.

Tudatja a címzettel, hogy a kormány hozzájárult az adakozáshoz, amely már el is indult: „Károlyék, Nadasdi gróf, a Vodianerek, Bohusné ‘s mások már el is küldötték ajánlataikat, részint készpénzben, részint kötelezvényekben a’ tudós Társaság elnökeihez, vagy Deák Ferenczhez, az árvák gyámjához.” Közli, hogy Eötvös személyesen írt egy bizonyos „hercegnének”, emellett megkérte őt is, szerezze meg a címzett közbenjárását a hölgy felé. Kéri, hogy „őmagassága” az erre szánt összeget „több évekig föl nem mondható kötelezvényben adná.”

Vörösmarty Mihály 1855. november 19-én halt meg. Temetése a nemzeti gyász megnyilatkozása, az önkényuralommal szembeni ellenállás jelképe lett. A szertartáson azelőtt soha nem látott tömeg vett részt. Barátja, Deák Ferenc – Béla fiának keresztapja – lett gyermekeinek gyámja. Vezetésével országos méretű gyűjtés indult meg, amelyben részt vett az ország teljes szellemi elitje. Az adakozás – jóval túlmutatva eredeti célján – a Deák által meghirdetett passzív rezisztencia egyik fontos eseményeként lehetőséget teremtett a nemzeti egység kinyilvánítására.

Szentiványi Vince a szabadságharc bukása után a budai katonai kerület kormánybiztosa, a levél keletkezése idején Bretzenheim Ferdinánd herceg özvegyének, Schwarzenberg Karolinának volt a meghatalmazottja. A hercegné számos nemzeti ügy lelkes támogatója volt.

2 levél, 1 beírt oldal. Piros viaszpecséttel. Kelt: Pest, 1855. XII. 16.

Zsigmond Kemény, writer, politician. Autograph letter. 1 page.

150 000,-

57. SZAPÁRY GYULA GRÓF (1832-1905) BELÜGYMINISZTER, KÉSŐBBI MINISZTERELNÖK SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT LEVELE GERLÓCZY KÁROLY ALPOLGÁRMESTERNEK.

Meghívja a címzettet egy, a főváros és a rendőrség közötti viszony rendezése tárgyában tartandó megbeszélésre.

2 levél, 1 beírt oldal. A miniszter fejléces levélpapírján. Kelt: Bp., 1874. IX. 2.

Count Gyula Szapáry, politician. Letter, autograph signed.

30 000,-

58. SZEMERE BERTALAN (1812-1869), REFORMPOLITIKUS, BORSOD MEGYEI TÁBLABÍRÓ LEVELE IFJ. MAJLÁTH GYÖRGYHÖZ, BARANYA MEGYE MÁSODALISPÁNJÁHOZ.

Segítséget kér a megyei tömlöcök állapotának felméréséhez, illetve a szlavóniai megyék büntető-statisztikai táblázatainak postázásához.

Szemere Bertalan, a reformkorban Borsod megye táblabírája, 1841-től főszolgabírája, 1846-tól másodalispánja, 1848-ban a Miniszteri Országos Ideiglenes Bizottmány tagja, a Batthyány-kormány belügyminisztere, az Országos Honvédelmi Bizottmány tagja, felső-magyarországi teljhatalmú országos biztos, 1849. május 2-ától miniszterelnök és belügyminiszter. Emigrál, 1865-ben elborult elmével tér haza.

A címzett, ifj. Majláth György (1818-1883) 1839-1841-ben Baranya megye másodalispánja, később főispánja volt. 1839-től Baranya megye konzervatív országgyűlési követe volt. A szabadságharc leverése után egyike volt az ókonzervatívok vezéralakjainak. 1860-1861-ben, később magyar udvari kancellár volt. A kiegyezés után haláláig a főrendiház elnöke és országbíró volt.

Szemerét 1838. június 11-én – Eötvös Józseffel együtt – póttagnak választották a Borsod megye által létrehozott tömlöcügi küldöttségbe. A két póttagnak 1838 végére egy-egy értekezést készített a megye által építendő új fogházról. Eötvös a hallgató (tehát a rabok közti kommunikációt megtiltó), Szemere a magán (azaz a rabok egymástól történő teljes elkülönítésével járó) rendszert vette a terv alapjául. A választmány Szemere tervezetének ítélte a pálmát. Noha a tervezett fogház nem épült meg, Szemere számára e műve és a börtönügyi választmányban kifejtett tevékenysége állandó helyet biztosított a megye minden fontosabb testületében. 1841-ben az volt a szándéka, valamennyi megyei tömlöcöt végiglátogatja az országban, s általában egy nagyobb szabású „erkölcs-statisztikai” munkát szándékozott készíteni, valószínűleg a tervezett büntetőjogi reform céljára. Tudjuk, hogy járt Sárosban, Hontban, Komáromban, Veszprémben, a fenti levélből kiderül, hogy Zala megyében is; aztán Horvátország következett, innen valószínűleg Somogyon, majd Baranyán át utazott Szlavóniába, majd onnan további tíz megye következett. Október 20-án tért vissza Borsodba, s öt-hat megye kivételével bejárta Magyarországot, Horvátországot és Szlavóniát. Még decemberben is adatokat kért a készülők munkához, éppen e levél címzettjétől, ifj. Majláth Györgytől.

A levél ehhez a körükhöz kapcsolódik, s annak eddig ismeretlen részleteire derít fényt. Külön érdekessége, hogy az elején Szemere hosszabban ír Deákhhoz fűződő baráti kapcsolatáról. Szemere még 1833-1834-ben, az országgyűlésen Pozsonyban ismerkedett meg Deákkal, 1836-ban – Kossuth révén – őt is megkereste, amikor egy, az országgyűlés történetét és a hazai politika főbb kérdéseit bemutató könyvet akart megjelentetni Franciaországban. 1840-ben ő írt ajánlást az országgyűlési követek által Deák Ferencnek adományozott emlékkönyvbe. Ugyanakkor reformkori baráti kapcsolatukról és Szemere 1841. évi zalai látogatásáról eddig nem tudtunk (Dr. Hermann Róbert leírása nyomán).

2 levél, 2 beírt oldal. Kelt: Pécs, 1841. IX. 19.

Bertalan Szemere, politician. Autograph letter. 2 pages.

150 000,-

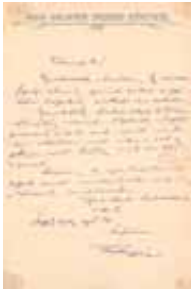

59. TISZA KÁLMÁN (1830-1902) MINISZTERELNÖK SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT LEVELE GERLÓCZY KÁROLY ELSŐ ALPOLGÁRMESTERNEK, melyben kinevezi az építendő állandó országház építészeti tanácsának tagjává. 2 levél, 1 beírt oldal. A miniszterelnökség szárazbélyegzős fejléces levélpapírján. Kelt: Bp., 1884. X. 5.

Kálmán Tisza, Prime Minister. Letter, autograph signed. 1 page.

50 000,-

60. TÖMÖRKÉNY ISTVÁN (1866-1917) ÍRÓ SAJÁTKEZŰ LEVELE GÖRGEI ARTÚRNAK „TÁBORNOK ÚR!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

Barátai úgy tájékoztatták, hogy a címzett szereti az írásait, ezért mellékelve küldi néhány művét. Sajnálattal közli, hogy a „Szegedi parasztok és egyéb urak” című kötetből nem tud adni, mivel egyetlen példánya van. Reméli, hogy „e pár könyvben írt dolgok miatt nem veszítenék, mint író, a Tábornok úr ítéletében”. E sorokkal fejezi be a levelet: „Teljes és illendő tisztelettel vagyok honfitársa Tömörkény István”.

1 levél, 1 beírt oldal. A Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége fejléces levélpapírján. Kelt: Szeged, 1903. IX. 20.

István Tömörkény, writer. Autograph letter. 1 page.

Prov.: Dr. Kozocsa Sándor gyűjteményéből.

30 000,-

61. WEKERLE SÁNDOR (1848-1921) MINISZTERELNÖK SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT LEVELE GERLÓCZY KÁROLY ELSŐ ALPOLGÁRMESTERNEK „NAGYSÁGOS ALPOLGÁRMESTER ÚR!” MEGSZÓLÍTÁSSAL.

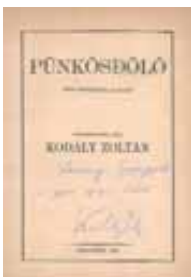
Felkéri a címzettet a tervezett millenáris emlékmű és a Szent István szobor építése kapcsán felállított bizottságban való részvételre.

A Millenniumi emlékmű tervezője Zala György, építész Schikedanz Albert volt. A Mátyás-templom mellett álló Szent István szobrot Ströbl Alajos tervezte.

2 levél, 3 beírt oldal. A miniszterelnökség szárazbélyegzős fejléces levélpapírján. Kelt: Bp., 1894. XII. 22.

Sándor Wekerle, Prime Minister. Letter, autograph signed. 3 pages.

40 000,-

62. KODÁLY ZOLTÁN:

Pünkösödölő. Népi töredékek alapján gyermekkarra írta -- .

Bp., 1929. (Pesti Könyvnyomda Rt.) 15+ (1)p. Dedikált példány: „Kerényi Györgynek a győri gyepű őrének Kodály Z”

A kórusmű a Szilágyi Erzsébet Gimnázium énekkarának íródott. A darab különlegességét adja, hogy számos helyen Kodály sajátkezű megjegyzései olvashatók benne. Kerényi György zeneszerző, karnagy Kodály tanítványa volt. 1925 és 1930 között Győrött működött tanárként és karnagyként.

Javított, kiadói papírborítóban.

Inscribed by the author. Restored original paper.

50 000,-

63. KRÚDY GYULA:

A kápolnai földosztás

Bp., 1919. Kultura. 61 + (3)p. Első kiadás. (Károlyi-Könyvtár. IV.)

A szerző egyik legkritikább kötete. Az író lelkes hangú beszámolója Károlyi Mihály jelképes akciójáról (az 1925-ben napvilágot látott „A tegnapok ködlovagjai”-ban már árnyaltabb képet rajzolt a grófról). Krúdyt a kommün leverése után támadások érték szerepléséért. A feltehetően eleve nem nagy példányszámban kiadott füzet nyilván osztozott alkotója sorsában, a rossz minőségű, töredező papír pedig tovább csökkentette a megmaradt darabok számát.

Bíró Mihály által tervezett, javított, színes, rajzos, kiadói papírborítóban. Modern papírtokban.

Original paper designed by Mihály Bíró, restored. In hardpaper case.

30 000,-

64. KRÚDY GYULA:

Palotai álmok. Regény.

Bp., 1914. Singer és Wolfner. 218 + (6)p. Első kiadás. (-/- összegyűjtött munkái.)

Az előzéklapon Nagy Endre írónak szóló ajánlással: „Nagy Endrének, jóbarátomnak, Krúdy Gyula”

Aranyozott, modern félbőr-kötésben, papírtokban.

First edition, inscribed by the author. Gilt modern half leather in hardpaper case.

120 000,-

65. (LISTIUS LÁSZLÓ):

Magyar Mária vagy Mohách mezején történt veszedelemnek emlékezete Béchbén [sic!], 1653. Cozmerovius Máthe ny. (8) + 154 + 80 + (7)p. Példányunkból hiányzik a rézmetszetű címkép, a második rész két levele (G2-G3) pedig másolattal pótolva.

A mű fő része a mohácsi csatáról szóló eposz. Listit Zrínyi 1651-ben megjelent „Adriai tengernek Syrenaia” című műve ihlette megírására. A szöveg Brodarics históriája alapján készült (tulajdonképpen annak versbe szedett változata). Stílusára Zrínyi mellett Balassi is hatott. A kötet második felében magyar vezérekről, királyokról és kormányzókról szóló verses életrajzok olvashatók, melyek Zsámboky János és Baksay Ábrahám nyomán születtek. A mű végén néhány más témájú költemény is található, ezek közül a Szűz Máriához szóló himnuszt a Patrona Hungariae-kultusz fontos darabjaként emlegetik.

Bár a művet fogyatékoságai ellenére az irodalomtörténészek a magyar barokk irodalom figyelemre méltó, fontos alkotásaként tartják számon, Listi nem ezzel írta be magát a magyar művelődéstörténetbe. Érdekelte a tudomány, ismerte a klasszikus és magyar irodalmat, a történelmet, de a kor, sőt a magyar történelem egyik legsötétebb figurájaként emlegetik. Kicsapongó, tékozló életet élt, nyílt kapcsolatot folytatott több fiú szolgájával (emiatt felesége többször feljelentette). Vádolták ördögösséggel, méregkeveréssel, gyilkossággal is. Végül hamis pénzverésért fejezték le 1662-ben. Díszesen aranyozott gerincű, XVIII. századi bőrkötésben. A címlap alsó sarka pótolva. A gerincen apró sérülésekkel, ettől eltekintve nagyon szép példány.

Richly gilt 18th century leather. Frontispiece missing, two leaves replaced by copies.

RMNy 2461.; RMK I. 869.

1 500 000,-

*Magyar avantgarde***66. DÉRY TIBOR:**

Ébredjétek fel!

Bp., (1929.) Genius. 30+ (2)p. Első kiadás.

Kassák Lajos által tervezett, javított, kiadói papírborítóban.

First edition in restored original paper designed by Lajos Kassák.

30 000,-

67. DOKUMENTUM. MŰVÉSZETI ÉS TÁRSADALMI BESZÁMOLÓ. SZERKESZTI: KASSÁK LAJOS. 1927. JANUÁR.

Bp., 1927. (Phöbus ny.) 40p. Számos szövegközi képpel.

A MA folytatásának szánt folyóirat második száma, összesen öt látott napvilágot.

Illusztrált, kiadói papírborítóban.

Original paper.

Lakatos: 197.

40 000,-

68. KASSÁK LAJOS:

Máglyák énekelnek. 1919-1920.

(Bécs, 1920.) Bécsi Magyar Kiadó. 119p. Első kiadás. Dedikált példány.

Bortnyik Sándor által tervezett, javított, kiadói papírborítóban.

First edition, inscribed by the author. Restored original paper designed by Sándor Bortnyik.

30 000,-

69. KASSÁK LAJOS:

Uj költők könyve. György Mátyás-Kassák Lajos-Komját Aladár-Lengyel József lírai antológiája 1917.

Bp., 1917. Ma. (2)+80+(1)p.+1t. (Máttis Teutsch János eredeti linometszete)

Számozott (91./100), a négy költő aláírásával ellátott példány.

Demény Ottó által tervezett, kiadói papírkötésben.

Limited edition, with János Mattis Teutsch linocut, signed by the authors. Original hardpaper designed by Ottó Demény.

150 000,-

70. KASSÁK LAJOS:

Az új művészet él

Cluj-Kolozsvár, 1926. „Korunk”. 18p. (Korunk könyvtára. II.)

A szerző egyik legkritikább kötete.

Kiadói papírborítóban.

Original paper.

20 000,-

71. KOMJÁT ALADÁR:

Kialtás

(Bp., 1917.) Ma. 49+ (3)p. Első kiadás.

Az első kommunista költőként emlegetett szerző első önálló verseskötete.

Javított, kiadói papírborítóban. Körülvágtatlan példány.

First edition in restored original paper. Uncut copy.

30 000,-

72. MA FOLYÓIRAT 1919. MÁJUSI DEMONSTRATIV KÜLÖNSZÁMA. SZERKESZTIK KASSÁK LAJOS ÉS UITZ BÉLA BUDAPESTEN.

Bp., 1919. (Elek-Várnai ny.) (6)p. Az első borítón Bortnyik Sándor egészoldalas eredeti fametszetével.

Az aktivista folyóirat 1916-ban indult a betiltott Tett folytatásaként. Ebben az évben öt különszáma látott napvilágot, ez az utolsó. Júliustól Pogány József népbiztos rendelete nyomán a papírhiány miatt nem jelenhetett meg. A Bécsbe menekült Kassák 1920 májusában ott indította újra a lapot.

Kiadói papírborítóban.

Special number of Lajos Kassák's periodical on 1th of May. Original woodcut by Sándor Bortnyik on the title page. Original paper.

Lakatos: 1433.

80 000,-

73. SZŐNYI MAGDA:

Falak között. -- versei.

(Bp., 1935. Ginács-ny.) 62+ (2)p. Első kiadás. Bánáti Oszkárnak dedikált példány.

Az előzéklapon S. Szőnyi Lajos eredeti linometszetével. A baloldali költőnő pályafutását Radnóti egyengette. Előző művét sajtó alá rendezte, erről pedig a Nyugatban írt kritikát. Az illusztrátor a Radnóti „Ének a négerről...” című – előző évben megjelent – kötetéhez készült metszeteivel vált ismertté.

S. Szőnyi linometszetével díszített, kiadói papírborítóban.

First edition, inscribed by the author. Original paper designed by Lajos S. Szőnyi.

25 000,-

74. TAMÁS ALADÁR:

A partok elindulnak

Bp., (1925.) A 365 kiadása (Krausz és Tsa ny.) 103+ (1)p. Első kiadás.

Kassák Lajos által tervezett, javított, színes, kiadói papírborítóban.

First edition in restored original paper designed by Lajos Kassák.

30 000,-

75. TIHANYI ERNŐ, L.:

Munkáskórusok

Bp., 1930. (Jakab -Nyomda.) 16p. Első kiadás. A címlapon a szerző ajánlásával: „Az »Építőmunkás«-nak tisztelettel L. Tihanyi Ernő”

A költő első megjelent kötete.

Dési Huber István fotomontázsával díszített, kiadói papírborítóban.

First edition, inscribed by the author. Original paper designed by István Dési Huber.

60 000,-

76. Az „Uj Előre” Huszonöt éves jubileumi albuma

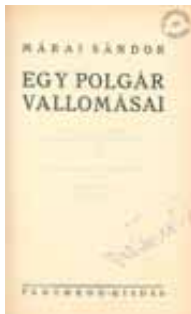
New York, 1927. ny.n. 112p. Számos szövegközi rajzzal és fényképpel.

A kommunista folyóirat Előre néven indult, 1925-ben vette fel új nevét. Később szünetelt a lap, majd Magyar Jövő címen jelent meg újra. A jubileumi album szerzői között találjuk Kun Béla és Karikás Frigyes nevét. A fényképen szereplők közül pedig Rákosi Mátyás emelhető ki, akinek szabadon bocsátását követelik ottani elvtársai. Példányunk értékét növeli Karikás Frigyes a címlapon és a borítón található egy-egy sajátkezű aláírása. A hat elemiit végzett Karikás hivatásos pártmunkás volt, novellákat is írt. 1938-ban a Szovjetunióban saját elvbarátai kivégeztették. A borító tervezője, Gellért Hugó grafikusművész gyermekként került az USA-ba. Részt vett a kommunista mozgalomban, Horthy-ellenes ligát alapított. Az I. világháború idején jelentek meg első grafikái, a 30-as évekre az USA egyik legnépszerűbb grafikusává lett.

Gellért Hugó szuggesztív, színes rajzával díszített, javított, pótolta, kiadói papírborítóban.

Very rare socialist publication, signed by Frigyes Karikás. Restored original paper designed by Hugó Gellért.

120 000,-

77. MÁRAI SÁNDOR:

Egy polgár vallomásai. I-II. kötet.

(Bp., 1934.) Pantheon. 315+(4)p.; 319+(1)p. Első kiadás. A második kötet címlapján a szerző ajánlásával: „Szalay Zoltánnak igaz szeretettel Márai Sándor 1935” A kötet különlegességét az adja, hogy a dedikáció címzettje, Dr. Szalay Zoltán ügyvéd védte az író a könyv miatt ellene indult perben. Márait egy római katolikus pap jelentette fel rágalmazás miatt, amelynek a bíróság helyt is adott. A második kiadás időközben már megjelent, de a továbbiakból kihagyták az inkriminált részt.

Modern félbőr-kötésben, papírtokban.

Modern half leather. In hardpaper case.

120 000,-

74. tétel

Tamás Aladár: A partok elindulnak

80. BONFINI, ANTONIUS:

Historia in clyti Matthiae Hunnyadis, regis Hungariae augustissimi ex Antonii Bonfinii, historici diserti, libris decadis primum tertiae, deinde quartae (quae latuit hactenus nullibique impressa fuit) in unum congesta ac disposita a Caspate Helto Claudiopolitanae ecclesiae ministro ac typographo...

Claudiopoli, 1565. (Heltai.) (272)p. Korabeli kéziratos jegyzetekkel. A címlap és kilenc levél másolattal pótolva. A P és K füzetet felcserélve, a P füzet leveleit összekeverve kötötték be.

A mű:

A könyv fő részében Antonio Bonfini *Rerum Hungaricarum decades* című történeti munkájának Mátyás királyra vonatkozó fejezetei, azaz a harmadik dekád kilencedik és tizedik könyve, valamint a negyedik dekád első hat könyve található. A művet Janus Pannonius Mátyás király nevében kiadott latin költeménye zárja. Heltai Gáspár tudományos igényű szövegközlésének alapjául az erdélyi Besztercéről származó Martin Brenner gondozásában, 1543-ban megjelent bázeli Bonfini-kiadás szolgált. Ebben azonban még csak az első három dekád szerepelt. Szikszai Fabricius Balázs bevezetőjéből derül ki, hogy a negyedik dekád ide tartozó könyveinek kéziratát Csáky Mihály fejedelmi kancellár adta át Heltainak. Ő a negyedik dekád előtt külön fel is hívta az olvasók figyelmét erre, a mű végén pedig a még lappangó négy könyv felkutatását kérte olvasóitól. A teljes mű először csak 1568-ban jelent meg, Zsámboki János gondozásában. Az olasz származású humanista munkája a magyar történetírás egyik legjelentősebb alkotása. Bonfini Mátyás király felkérésére kezdett hozzá a munkához, amelynek befejezésében II. Ulászló uralodása idején bekövetkezett halála akadályozta meg. 1496-ig dolgozta fel a magyar történelmet, jelentős teret szentelve a korabeli eseményeknek. Páratlan forrásértéke éppen a Hunyadiak és Jagellók korának, az udvari életnek és a fontosabb eseményeknek részletes, hű bemutatásában rejlik. Szinte minden későbbi történetíró felhasználta kútfőként.

A nyomda:

Hoffgreff György alapította 1550 körül a kolozsvári nyomdát, melynek első pontosan keltezett kiadványa, a *Ritus* 1550 májusában látott napvilágot. Heltai feltehetően ezután csatlakozott a vállalkozáshoz. A műhelynek jelentős szerepe volt az antikva betűk használatának általánossá válásában. A Sárvár-újszigeti műhely megszűnése (1541) után Huszár Gál felléptéig (1558) ez volt az egyetlen hely, ahol magyar nyelvű könyvek jelentek meg. Hoffgreff halála után Heltai egyedül folytatta a munkát. Újraöntötte a betűkészletet és saját papírmalmot hozott létre. 1565-től világiasabb tárgyú művek: szórakoztató munkák, széphistóriák, történelmi művek kiadásával kezdett foglalkozni. E korszak egyik becses darabja kötetünk. Később özvegye, majd az örökösök vezették a nyomdát, amely 1660-ig működött. Ez volt a XVI. század legtermékenyebb műhelye, mintegy 200 kiadvánnyal. Termékei között Heltai munkái mellett a magyar művelődéstörténet olyan kimagasló darabjai szerepelnek, mint Tinódi Cronica, az ún. Hoffgreff-énekeskönyv, Melius Juhász *Herbariuma* és Baranyai Decsi *Syntagmája*.

A nyomdász-kiadó:

A XV-XVI. század fordulóján, feltehetően a Szeben megyei Nagydisznódon (Heltau) született Heltai nem csupán nyomdászként játszott jelentős szerepet a magyar művelődés történetében. Wittenbergben tanult, majd hazatérve a kolozsvári evangélikus szászok lelkészeként működött. Később kálvinista, majd unitárius lett. 1536-tól fokozatosan a magyar nyelvű irodalom felé fordult. Fontos szerepe volt a magyar helyesírás kialakulásában. Ő rögzítette az „sz” hang sajátos magyar jelét, a palatálisokét (gy, ly, ny, ty) és ő tett először vesszőt a hosszú magánhangzókra. Egyik nagy álma volt egy teljes magyar bibliakiadás, amelynek fordításán több társával mintegy 15 éven át dolgozott. Nevéhez fűződik az első klasszikus magyar nyelvű elbeszélő prózai mű, a Száz fabula, valamint az első világi témájú novelláskönyv, a Ponciánus császár históriája is, ezért a reneszánsz széppróza egyik megteremtőjeként tartják számon.

A példány:

Az RMNy szerint hazai közgyűjteményben csupán három teljes darabját őrzik. Könyv- és művelődéstörténeti szempontból a pótlások ellenére rendkívül becses, figyelemre méltó darab. Korabeli stílust utánzó, historizáló bőrkötésben. Több levele foltos, apró szakadásokkal, néhány levélen javított, egy esetben a szöveget is érintő hiánnyal. Néhány levélen kismértékű rovarrágás nyomával.

19th century leather. 10 leaves replaced by copies, some stained and slightly damaged.

RMNy 209.; RMK I. 97.

1 500 000,-

81. BUDA. OFEN.

Buda Mátyás idejében. Fametszetű látkép keleti irányból felvéve, két levélre nyomtatva. Hartmann Schedel Világkrónikája német nyelvű kiadásának 138-139. oldalán jelent meg Nürnbergben, 1493-ban. Az első hiteles Buda-ábrázolás. A szakirodalom szerint a kötetben közreműködő művészek, Michael Wolgemut és Wilhelm Pleydenwurff közös műve alapján készült.

Mérete: 240 x 520 (415 x 590) mm.

Restaurált példány, néhány apró, halvány folttal. Paszpartuban.

The first printed representation of Buda. Woodcut illustration on two leaves from Schedel's Chronicle of 1493.

Rózsza: 86.

250 000,-

82. HUNYADI MÁTYÁS, CORVINUS, MAGYAR ORSZÁG' KIRÁLYA...**Hozzá:**

Hunyadi János, erdélyi vajda, Magyar Ország' Kormányzója...

Rézmetsetű mellképek, ovális keretben. Ehrenreich Sándor Ádám „Icones principum...” című metszetgyűjteményében jelentek meg, először 1823 és 1840 között.

Méretük: 250 x 180 (375 x 260) mm.

Paszpartuban.

Copper engravings.

40 000,-

83. SZÁDECZKY LAJOS:

Mátyás király és Kolozsvár

6 levél.

Gyönyörű, cirkalmas betűkkel, kézzel leírt szöveg, festett, aranyozott díszítéssel. A címlapot ovális, a további lapokat növényi motívumokkal gazdagon díszített keret övezi. Az első oldalon felül Mátyás szülőházának képe, alul három címer áll. Az aranyozott, kifestett iniciálékat bájos rajzok ékesítik. A címlap tanúsága szerint 1910-ben készült kötet alkotója a monogram alapján Akantisz Viktor volt, akinek ebből az időből maradt fenn néhány hasonló munkája. Szádeczky szövege az Erdélyi Múzeum 1902-es évfolyamában jelent meg.

Mérete: 200 x 145 mm.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

30 000,-

84. TÓTH BÉLA:

Mátyás király

9 levél.

Gyönyörű, cirkalmas betűkkel, kézzel leírt szöveg, festett, aranyozott díszítéssel. A címlapon fedetlen keblű nőalak áll, bal kezénél a hollós címerrel. A további lapokat növényi motívumokkal gazdagon díszített keret övezi. Az aranyozott, kifestett iniciálékat bájos rajzok ékesítik. A címlap tanúsága szerint 1909-ben készült kötet alkotója talán Akantisz Viktor lehetett, akinek ebből az időből maradt fenn néhány hasonló munkája. Tóth Béla írása – amint a szövegből kiderül – 1902-ben keletkezett,

de nyomtatásban való megjelenésének nem találtuk nyomát.

Mérete: 200 x 145 mm.

Kézzel festett, javított, korabeli papírkötésben.

Restored, handcoloured contemporary hardpaper.

40 000,-

85. MÉHES GYÖRGY:

Arithmetica az alsóbb oskolák' számára. Készítette -- ... Kiadta Méhes Sámuel...
Kolo'sváron, 1833. Ref. Koll. ny. 132p.

A szerző a kolozsvári református kollégium filozófia- és matematikatanára volt. Fia – aki ugyanott tanított – adta ki apja munkáját, először 1819-ben. Ez a harmadik kiadás. Ugyanebben az évben jelent meg Méhes Sámuel „Közönséges arithmetica” című műve is.

Kiadói papírborítóban. A gerincnél kis szakadással.

Contemporary paper. Spine slightly damaged.

30 000,-

Metszetek

86. BUDA ÉS PEST RÉZMETSZETŰ LÁTKÉPE.

A Mikoviny Sámuel által készített, nagyméretű lap egyike a mai főváros legdekoratívabb ábrázolásainak. A három lemezeről nyomtatott kép Bél Mátyás „Notitia Hungariae...” című monumentális munkájának harmadik kötetében jelent meg 1737-ben.

Mérete: 295 x 1435 mm.

Paszpartuban.

Copper engraving of Buda and Pest.

Rózsza: 81.

250 000,-

87. tétel

Diversarum gentium armatura equestris...

87. DIVERSARUM GENTIUM ARMATURA EQUESTRIS. UBI FERRE EUROPEAE ASIAE ATQ(UE) AFRICAE EQUITANDI RATIO PROPRIA EXPRESSA ES.

H.n., é.n. Abrahamo Bruynus excude. 84t.

Különböző nemzetek (köztük a magyar) lovas katonáit ábrázoló, gyönyörű metszetsorozat. A kiadvány első alkalommal 1577-ben jelent meg Kölnben Abraham de Bruyn kiadásában. Első változatában a gyűjtemény 52 számozott metszetet tartalmazott. Később újabb képekkel bővítve, a XVII. század első negyedéig többször is kiadták, mivel azonban a rézmetszetes címlap csupán a címet és a kiadó nevét tartalmazza, ezek megjelenésének időpontja és helye nem ismert. A bővítés során – kikaparva vagy átírva a korábbi számokat – a metszeteket újraszámolták. Példányunk több metszetét háromszor is átszámolták, így bizonyos, hogy egy legalább harmadszor bővített kiadásból származik.

A hasonló metszetgyűjtemények esetében pontosan meghatározható teljességről nem beszélhetünk. Az összeállításokat kiadója, tulajdonosa gyakran egyéni szempontjai szerint szerkesztette, bővítette vagy épp szűkítette. Így viszonylagos támpontot csupán a más példányokkal való összehasonlítás szolgáltat. Kötetünket a müncheni nemzeti könyvtár, a párizsi Bibliotheque Nationale, és a londoni Royal Academia of Arts példányával hasonlítottuk össze. Az előbbi csupán 29 lovas metszetet tartalmaz, míg a két utóbbi az 52 metszetes kiadásból származik. Így példányunk jelentősen bővebb e nevezetes gyűjtemények darabjainál, a legutolsó metszet a 77-es számot viseli. A folyamatos sorszámok közül kötetünkben csupán a 46-49. számok hiányoznak.

A metszetek nem pontosan azonos méretben és kompozíció szerint készültek. Közös jellemzőjük, hogy az ábrázolás címe latinul illetve németül is olvasható rajtuk. Egyes képekhez keretet is illesztettek, ezeket azonban külön, önálló lemezeiről nyomták, így az egyes példányokban gyakran ugyanazon képet más keret övez. A gyűjteményben négyféle keret váltakozik.

A kötet kiemelkedő magyar vonatkozása, hogy két magyar lovas katona is helyet kapott benne. A 39-es számú díszesen felszerszámozott lovon, kezében kopjával nyargaló, pazar öltözetű nemes, míg a következő pajzzsal és kopjával felfegyverzett lovas közkatonaát ábrázol. De hazai vonatkozásai miatt kiemelendők a lengyel (41-45), valamint a török lovasok: Murat szultán, török főbíró, nagyvezír, janicsár, több különböző beosztású janicsárral, egy közelebről meg nem nevezett török lovas, valamint egy deli.

A jelentősebb európai nemzetek lovasai mellett külön érdekességnek számítanak az egzotikus népek harcosai: perzsa nemes, egyiptomi mamelukok, arab, mór, szkíta, parthus lovasok, dromedárról nyilazó mórok és ázsiai harcos, Narsinga fejedelme, végül egy indiai harci elefánt.

További érdekessége példányunknak, hogy egykori tulajdonosa album amicorumnak (németül Stammbuch) használta. Az elnevezés egy beíratlan könyvecskét takar, melyet az utazó, leggyakrabban külföldi egyetemre, akadémiákra induló diák, már elindulása előtt megvásárol, hogy útja során összegyűjtse mindazok bejegyzését, akiket méltónak talál erre. Az összegyűjtött bejegyzéseket tartalmazó album tulajdonosának nagy becsben tartott kincse, tekintélyes kapcsolatainak bizonyítéka volt. A bejegyzéseknek többé-kevésbé állandó sémája volt: tartalmazta a bejegyző jelmondatát, majd következett a szöveg, általában idézet a klasszikus szerzőktől, a Bibliából, jelesebb reformátoroktól, később kortárs teológusok, filozófusok, költők mondatai. Gyakran – főleg a XV. században – tartalmazta a bejegyző címerét is.

Ez a séma annyira elterjedt, hogy előfordulnak olyan nyomtatott könyvek is, melyben csupán ki kellett egészíteni az előre berajzolt címerpajzsot, és a tematikusan összeválogatott klasszikus idézeteket aláírni. Feltehetően ilyen célra készülhetett a kiadó, Abraham de Bruyn címersémákat tartalmazó sorozata is, amelynek egyik metszetén neve mellett az 1578-as évszám olvasható. Ennek néhány darabját kötötték példányunkba a lovas metszetek után. A két sorozat együttesen jól megfelelt egy kiemelkedően reprezentatív album amicorum céljára. Ezt bizonyítja az is, hogy a müncheni példányban hasonlóan jártak el. Kötetünk egyik ilyen gyönyörűen kézzel kifestett metszetsémája alatt Ludovico de Leonstein 1602-ből származó bejegyzése olvasható. Ez az évszám az egyetlen támpont összeállításának időpontjára nézve. A művészi színvonalú, gyönyörű metszeteket tartalmazó mű a had- és viselettörténetnek egyaránt kiemelkedő alkotása. Példányunk becsét növeli, hogy a megvizsgált, nagy múltú gyűjteményekben őrzött daraboknál jóval bővebb, minden bizonytalanság ellenére szinte teljesnek tekinthető sorozat. A lovas

metszetek méltó folytatását adják a címersémák, ezek egyik gyönyörűen kifestett darabja pedig valóban egyedivé avatja a kötetet.

XVIII-XIX. századi papírkötésben.

Compilation of engravings, depicting knights of several nations. First edition was printed in Cologne 1577 by Abraham de Bruyn. Later editions contain more images with different numbering. This copy is supposedly the third edition, containing more engravings than copies of Bibliotheque Nationale Paris, Bayerische Staatsbibliothek and Royal Academy of Art London. Former owner of the book used it as Album Amicorum, therefore a collection of printed hatchments are bounded in our copy. One of these hatchment is hanceloured, belonged to Ludovico de Leonstein, dated 1602.

18th century hardpaper.

1 000 000,-

88. MATTHAEUS MERIAN VADÁSZJELENETEKET ÁBRÁZOLÓ, 12 DARABBÓL ÁLLÓ, TELJES METSZETSOROZATA.

Strassburg, é.n. Peter Aubry.

1. Korzikai rókák vadásznak legelő háziállatokra.
2. Párducvadászat.
3. Szarvasvadászat lasszóval.
4. Oroszlánvadászat lepellel és törrel.
5. Arcot mosó és csizmát húzó embereket utánzó majmok agyonverése.
6. Őstulok vadászata lóról, kopjával.

7. Páncélba öltözött vadászok harcolnak medvékkel.

8. Sárkányvadászat. A felfegyverzett hadsereg a vadászkürtöktől megriadt sárkányt a barlangja elé kifeszített hálóval igyekszik elejteni.

9. Tulokvadászat lasszóval.

10. Tonhal halászata szigonnyal.

11. Gladiátorküzdelem elefánttal. A gyilkos harcot Hannibál nézi a trónjáról.

12. A Barcus nevű harci kutya küzd egy oroszlánnal a Nagy Sándor által szervezett viadalon.

Méretük cca. 85 x 145 mm.

Merian munkásságából három hasonló, vadászjeleneteket ábrázoló sorozat ismert. A művész neve a párducvadászatot, valamint az oroszlánnal küzdő kutyát ábrázoló képen bukkan fel. E gyűjtemény 1618-1621 körül készülhetett, minden képhez két latin nyelvű disztichon járul, amelyek a látottakat magyarázzák. A képek feltehetően egy babonás, állatjeleneteket ábrázoló mű számára készülhettek, azonban ezt a Merian munkásságát feltáró bibliográfia sem ismeri.

Kötetünk metszetei azok második állapotát tükrözik, amikor Peter Aubry kiadásában jelentek meg Strassburgban, neve a majomvadászatot ábrázoló képen olvasható.

Id. Matthaeus Merian (1593-1650) neves frankfurti kiadó és rézmetsző előbb az üvegfestészetet, majd a metszés mesterségét tanulta ki Zürichben és Baselben. 1616-ban Oppenheimben a tekintélyes nyomdász Johann Theodor de Bry szolgálatába lépett, számtalan metszetet készített kiadványaihoz. Később összeházasodott munkaadójának lányával, majd apósa 1623-ban bekövetkezett halála után ő vezette tovább a műhelyt, immár Frankfurtban. Hamarosan a város legjobb és legnevesebb kiadói közé emelkedett. Fő műve a „Topographia Germaniae” címet viselő, 16 kötetes monumentális mű, amely Magyarországot is tárgyalja. Magyar vonatkozásban kiemelendő több, az országot ábrázoló térképe, valamint a hazai városokat bemutató, később is sokat másolt metszetei, amelyek jelentősen alakították az európai közvélemény Magyarországról alkotott képét.

Érdekes, hogy – amint egyik műve ajánlásából kitétnik – közeli barátságban állt a könyvek kiadásáról is híres Ferenczffy Lőrinc királyi kancellárral. Ferenczffynek apósa mutatta be a fiatal Meriant, a királyi titkár látván a műveit, azonnal vásárolt tőle néhány rézmetszetet.

Korabeli félpergamen-kötésben.

Collection of hunting scenes. 12 copper engravings by Matthaeus Merian. Contemporary half vellum.

Wüthrich, Lucas Heinrich: Das druckgraphische Werk Matthaeus Merian Bd. I. 392-403.

300 000,-

Nagy magyarok emléke

89. BATTHYÁNY LAJOS GRÓF ÉS A 13 ARADI VÉRTANÚ EMLÉKÉRE AZ EGRI HONVÉDEGYLET ÁLTAL TARTANDÓ GYÁSZMISÉRE SZÓLÓ MEGHÍVÓ.

(Eger), 1878. ny.n. 1 nyomtatott oldal. Kelt: Eger, 1878. X. 3.

Obituary of Count Lajos Batthyány, Prime Minister.

25 000,-

90. CLARK ÁDÁM KÉTNYELVŰ (MAGYAR-NÉMET) GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET A CSALÁD ADOTT KI.

Pest, 1866. Bartalits Imre ny. 2 levél, 2 nyomtatott oldal. Kelt: Buda, 1866. VI. 23.

Clark Ádám (1811-1866) skót származású mérnök, a Lánchíd építésének vezetője, az Alagút tervezője volt.

Obituary of Adam Clark, engineer.

15 000,-

91. GANZ ÁBRAHÁM KÉTNYELVŰ (MAGYAR-NÉMET), A CSALÁD ÁLTAL KIADOTT GYÁSZJELENTÉSE.

Pest, 1867. Hornyánszky és Träger ny. 1 nyomtatott oldal. Kelt: Pest, 1867. XII. 16.

A svájci származású Ganz a magyar ipartörténet egyik legnagyobb alakja volt. Nevéhez fűződik a magyar gépgyártás megteremtése, számos szabadalom és találmány megalkotása.

Obituary of Ábrahám Ganz, one of the founders of the Hungarian industry.

15 000,-

92. SEMMELWEIS IGNÁC KÉTNYELVŰ (MAGYAR-NÉMET), A CSALÁD ÁLTAL KIADOTT GYÁSZJELENTÉSE.

Pest, 1865. Emich Gusztáv ny. 1 nyomtatott oldal. Kelt: Pest, 1865. VIII. 16.

Az „anyák megmentője” 47 éves korában halt meg a döblingi elmegyógy-intézetben, ahová egyre súlyosbodó elmebaja miatt szállították be július végén.

Obituary of Ignác Semmelweis, physician.

15 000,-

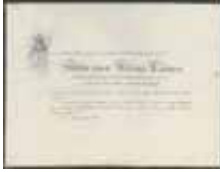
93. AZ MTA ÁLTAL GRÓF SZÉCHENYI ISTVÁN FELETT MONDATOTT GYÁSZMISE KIHIRDETÉSE.

Pest, 1860. Emich Gusztáv ny. 1 nyomtatott oldal. Kelt: Pest, 1860. IV. 25.

Felül a fekete keretig levágva.

Invitation to obsequies of Count István Széchenyi.

18 000,-

94. SZÉKI GRÓF TELEKI LÁSZLÓ GYÁSZJELENTÉSE, AMELYET A KÉPVISELŐHÁZ ELNÖKE ADOTT KI.

Pest, 1861. Landerer és Heckenast. 1 nyomtatott oldal. Kelt: Pest, 1861. V. 8.

Teleki László 1848 augusztus végétől a Batthyány-kormány, majd az Országos Honvédelmi Bizottmány, végül a Szemere-kormány párizsi megbízottja volt. 1851-ben a cs. kir. hadbíróóság távollétében halálra ítélte. 1859-től a Magyar Nemzeti Igazgatóság tagja volt, 1860-ban Drezdában a szász hatóságok letartóztatták és kiadták Ausztriának. 1861-ben a magyar országgyűlésen a Határozati Párt vezetője volt, de miután nyilvánvalóvá vált előtte, hogy függetlenségi politikáját pártjának főbb vezetői nem támogatják, öngyilkos lett.

Obituary of Count László Teleki, politician.

15 000,-

95. HADADI BÁRÓ WESSELÉNYI MIKLÓS FELESÉGE ÁLTAL KIADOTT GYÁSZJELENTÉSE.

(Pest, 1850.) Landerer és Heckenast ny. 1 nyomtatott oldal. Kelt: (Pest, 1850. IV. 22.)

Az „árvízi hajós”, a reformkori országgyűlések egyik vezéralakja tüdőgyulladásban halt meg 1850. április 21-én.

Obituary of Count Miklós Wesselényi, politician.

20 000,-

Német reformáció

96. COELIUS, MICHAEL – BUGENHAGEN, JOHAN:

Wie man Christum ynn der schrifft sol süchen und erkennen / Von gutten wercken und dem Gesetz / widder einen Grawen Münch / Michael Coelius prediger zu Mansfelt. Uber sehen durch Er Johan Bugenhagen Pomer.

Wittemberg, 1530. (Nickel Schirlentz.) (40)p. Fametszetes címlapkerettel.

Első kiadás. Johannes Bugenhagen (1485 -1558) a német reformáció egyik legbefolyásosabb alakja, Luther barátja volt. Luther és Melancton mellett működött Wittembergben mint egyetemi tanár és lelkész, majd Hamburgban, Lübeckben, Pomerániában, Koppenhágában terjesztette az új tanokat, egyházakat és iskolákat szervezett. Nevéhez fűződik Pomeránia történetének megírása.

Michael Coelius Luther tanítványa és barátja volt, 1525-től az ő ajánlására

Albrecht von Mansfeld udvari prédikátoraként működött.

XVII. századi papír kódexlapba kötve. Néhány levelén apró, halvány, barna folttal.

First edition. Bound in 17th century codex leaf.

VD 16 C 1861.; BNH Cat 0

150 000,-

97. FRANCK, SEBASTIAN:

Von dem grewlichen laster der trunckenheit / so in disen letsten zeite(n) erst schier mit den Frantzosen auffkommen...

(Augsburg, 1531. Heinrich Steiner.) (63)p. Fametszetes címlapképpel.

Sebastian Franck munkája első alkalommal 1528-ban jelent meg. Ezt követően 1531-ben látott napvilágot, rögtön nyolc kiadásban. A mű jelentős hatást gyakorolt a hazai művelődéstörténetre is, ugyanis ennek alapján állította össze Heltai Gáspár „A reszegsegnek es tobzodásnac veszedelmes vóltárol valo dialogus” című munkáját (Kolozsvár, 1552). A jeles nyomdász és író az ő 15 érvcsopontra tagolt fejtegetését alakította át dialógussá, egy hét hét napján folyó beszélgetés során magyaráztatva

el egy józan emberrel az iszákosság bűnének minden káros következményét.

A címlapkép metszete kerek asztal körül lakomázó nemesurakat és egy asszonyt ábrázol, a bal szélén egy férfi éppen kiadja magából, amivel eltelt. A kép alatt Lukács evangéliumából való idézet olvasható. Népszerűségét bizonyítja, hogy a szakirodalom húsz német, két holland, két cseh és a Heltai-féle magyar kiadásáról tud.

Az 1499-ben született Franck fiatalon, ingolstadt és heidelbergi tanulmányok után a lutheri hitújítás híve lett. Néhány év alatt azonban – látva a meghirdetett erkölcsi megújulás elmaradását – szembefordult a lutheri reformációval.

XVII. századi papír kódexlapba kötve. Több levelének alsó sarka enyhén vízfoltos.

Bound in 17th century codex leaf. Some leaves stained.

VD 16 F 2145.; BNH Cat 0

200 000,-

98. LUTHER, MARTIN:

Auff das vermeint Keiserlich Edict / Ausgangen im 1531 jare / nach dem Reichs tage des 1530 jars. Glosa D. --

Wittenberg, 1531. Nickel Schirlentz. (55)p. Fametszetes címlapkerettel. Korabeli széljegyzetekkel.

E művében Luther rendkívül hevesen támadja az 1530-as augsburgi birodalmi gyűlés határozatait, főképp a gonosztevőknek titulált fejedelmeket és püspököket, különösen a főbűnöst, VII. Kelemen pápát és szolgáját, Campegium bíborost. Luther durva hangnemét később a vele szimpatizáló János szász választófejedelem is bírálta, de a reformátor szerint még keményebben kellett volna fogalmaznia. A protestánsok az augsburgi birodalmi gyűlésen kívánták az új tanok rövid, világos összefoglalását felolvasni.

Erre a június 24-i nyilvános ülésen minden sürgetésük ellenére sem kerülhetett sor, feltehetően félt a császár a nagy nyilvánosságtól. Másnap azonban a püspöki palota kápolnájában jóval szűkebb körben végül felolvasták a Luther, Melancton, Bugenhagen és Justus Jonas által összeállított „Ágostai Hitvallás”-t, amely a lutheri tanok máig alapvető gyűjteménye. A szövegben a végső simításokat – enyhítve egyes tételek élet – Melancton végezte el, mivel a Lutherre kirótt egyházi és birodalmi átok miatt ő nem vehetett részt a birodalmi gyűlésen.

A mű ebben az évben jelent meg először, rögtön több kiadásban is. Ezek közül minden bizonnyal az öt wittenbergi változat látott elsőként napvilágot. Ezek csupán szedésükben térnek el. Közülük háromnak a címlapja is megegyező, ezek egyike példányunk. Nem azonosítható megnyugtatóan a Benzing-féle bibliográfia bővített kiadásában megjelölt változatokkal, az OSZK példányától eltér. A szedési különbségekből készítésük sorrendje nem állapítható meg.

A népszerű és kelendő művet minden bizonnyal sűrűn egymás után újraszedték, vagy akár ugyanazon műhelyben párhuzamosan készítették. A változatlan szedésű „G” füzet tanúsága szerint egyes részek álló szedésben maradtak, vagy a már korábban kinyomtatott íveket, az eltérő szedésekhez hozzáfűzve ismét felhasználták.

A címlapkeret Keresztelő Szent János fővételét ábrázolja, nagy valószínűséggel ifj. Lucas Cranach alkotása (lásd 102. tételünket).

XVII. századi papír kódexlapba kötve.

Probably first edition. Bound in 17th century codex leaf. The woodcut frontispiece attributed to Lucas Cranach the Younger.

VD 16 L 3891.?.; Benzing 2925.?.; BNH Cat 0

150 000,-

99. LUTHER, MARTIN:

Der Prophet Daniel Deutsch --

Wittenberge, 1530. (Hans Lufft.) (87)p. Fametszetes címlapkerettel, két füzetelésen belüli egész lapos fametszetes illusztrációval és egy térképpel.

Luther a teljes Biblia németre fordítását tűzte ki célul maga elé. Az Ótestamentum egyes elkészült könyveit önállóan is megjelentette. Különösen fontosnak tartotta Dániel könyvének közrebocsátását, hogy – amint az előszóban írja – a nehéz és a világ vége közeledtét jelző időkben Daniel története és jövendölései reményt és biztatást adjanak híveinek. A szöveg ekkor jelent meg első alkalommal, további kiadásai a bibliafordítás részeként láttak napvilágot, gyakran önálló címlappal.

A térkép a Ptolemaioszi világmépen alapul, de utal a frissen felfedezett tengerentúli területekre is. Mintái között található Waldseemüller és Apianus nem sokkal korábban napvilágot látott világtérképei. Fő témája Dániel misztikus látomásának megörökítése: a négy égtáj felől fújó erős szél és a négy félelmetes, misztikus vadállat, amely négy királyt jelent, akik a világ végének eljövetele előtt hatalomra jutnak a Földön. Az ábrázoláson a Kaukázus keleti oldalán fenyegetően jelennek meg a turbános mohamedán seregek. Ennek történelmi háttere a következő: a törökök 1529-ben – Magyarországot lerohanva – első ízben egészen Bécsig jutottak. A francia király, a német római császár és a pápa keresztes háborút hirdettek ellenük, amelyet ekkor még a reformátorok is támogattak. Hasonlóképpen a török veszélyre utal az a tízszarvú vadállat, amelynek három szarvát kitepték, de helyébe egy emberi fejet hordozó szarv nőtt. Lutherék értelmezésében a lény a Római birodalmat jelképezi, amelynek tíz örököse volt, de közülük hármat már elpusztított a terjeszkedő mohamedán hatalom. Ugyanilyen módon alkalmazták Dániel álmának többi részletét koruk eseményeire és a közelgő ítélet megjelenítésére. A térkép iránti érdeklődést mutatja, hogy a XVI. század végétől a XVIII. század közepéig többször megjelent.

A kötet másik, nagyon szépen kidolgozott illusztrációja az E4 verzóján és az F4 levél rektóján látható. Ez Nabukodonozor álmát ábrázolja az utolsó idők eseményeiről, amelyet Dániel fejt meg. Az álombeli szobor feje színarany, keze ezüst, hasa és tompora réz, lábai vasból és cserépből vannak. Dániel szerint Nabukodonozor az aranyország aranyfője, utána ezüst-, réz-, majd végül cserépporszag következik. A címlapkeret Georg Lemberger munkája.

XVII. századi papír kódexlapba kötve. A lapok közepén szúrágás nyomaival.

First edition. Contains a world map and 2 one page woodcut illustrations. Bound in 17th century codex leaf. Wormholes on some leaves.

VD 16 B 3828.; BNH Cat 0

200 000,-

100. LUTHER, MARTIN:

Die weisheit Salomonis / An die Tyrannen / Verdeudt durch --

Wittenberg, 1529. (Hans Lufft.) (52)p. Fametszetű címlapkerettel.

Igen ritka első kiadás. Miközben Melanchton a speyeri birodalmi gyűlésen „protestált” V. Károly határozata ellen, amely kimondta a reformáció terjesztésének tilalmát, Luther hozzáfogott az általa az apokrif iratok közé sorolt, ún. „Salamon Bölcsessége” című tanító jellegű görög szöveg fordításához. A fordítást a hazatérő Melanchton korrigálta és látta el előszóval. Luther bibliájában az apokrif könyveket az Ószövetségi rész után közölte.

A művészi címlapkeret dús ornamentális díszítéssel ellátott reneszánsz kapuzaton, két ülő, címert tartó férfialakot és két fáklyavivőt ábrázol, felül a boltíven puttók

sorakoznak. A metszetet Georg Lemberger tanítványa készítette, akit a művészettörténet csupán „Meister der Jacobsleiter”-ként ismer.

XVII. századi papír kódexlapba kötve.

First edition. Bound in 17th century codex leaf.

VD 16 B 4152.; BNH Cat 0

150 000,-

101. MELANCHTON, PHILIPP:

Vom Abendmal des Herrn / Etliche sprüche der alten Veter / trewlich angezogen / durch --

Wittenberg, (1532. durch Georgen Rhaw.) (61)p. Fametszetes címlapkerettel. Első kiadás. Melanchton fokozatosan távolodott a lutheri felfogástól, miszerint Krisztus teste és vére az úrvacsorában valóságosan jelen van. Élete utolsó pár évtizedében jelentősen közeledett a – krisztusi szavak szó szerinti értelmezését elvető – kálvini nézetekhez. A két irányzat között épp az úrvacsoratan jelentette a legfőbb különbséget, de Melanchton mindvégig igyekezett elkerülni az ebből adódó szakadást.

XVII. századi papír kódexlapba kötve.

First edition. Bound in 17th century codex leaf.

VD 16 M 4230.; BNH Cat M 571.

150 000,-

102. PFLAWMEN, JACOB:

Ettlich weissagung durch den hochgelarten Astronomum -- zu Ulm zu samen getragen / Anno MCCCCC

Wittenberg, 1532. (Nickel Schirl.) (16)p. Fametszetes címlapkerettel.

Jacob Pflaum ulmi asztronómus 1500-ra szóló jóslatai. A kiadvány ebben az esztendőben négy változatban is napvilágot látott, az elsőség kérdése nem eldönthető. A nyomtatvány becsét növeli a címlapkeret, amely négy képben Salome történetét és Keresztelő Szent János fővételének jeleneteit ábrázolja. Egyes források szerint készítője csupán a „Cranach-iskola” tagja volt, de a legelterjedtebb nézet szerint maga ifj. Lucas Cranach alkotta. A metszetet e nyomtatványhoz használták fel először, később más művek címlapját is díszítette (lásd

98. tételünket).

XVII. századi papír kódexlapba kötve.

Probably first edition. Bound in 17th century codex leaf. The woodcut frontispiece attributed to Lucas Cranach the Younger.

VD 16 P 2400.; BNH Cat 0

150 000,-

Oklevelek

103. A LELESI KONVENT ÁLTAL KIBOCSÁTOTT OKLEVÉL.

A konvent tudatja, hogy megjelent előtte néhai Oláh Simon és Madai Ilona fia, István, aki a szabolcsi Mada, Kápolna, Vitka, Nagyvarsány és Pazony, valamint a Szatmár vármegyei Kolcs nevű birtokait Soklyai Jánosnak, feleségének, Szerafinnak, valamint fiaiknak, Ferencnek és Lászlónak 200 aranyforintért eladja. Mivel régi sérülés nyomán csupán az évszám utolsó tagja olvasható, keletkezésének pontos idejét nem tudjuk. Az oklevélben szereplő

személyek életrajzi adatai alapján az 1517-es dátum a legvalószínűbb.

Papíroklevél. Kelt: [15?7] VI. 11.

Restaurált darab, két helyen jelentős szöveghiánnyal. Egy része – feltehetően égés nyomán – megbarnult.

Chapter of Lelesz. Document on paper, 1 page. Damaged.

200 000,-

104. (HABSBURG) I. FERDINÁND MAGYAR KIRÁLY (1527-1564) SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT LATIN NYELVŰ OKLEVÉL.

Madai Deák Mihály özvegye panaszt tett a királynál, hogy a Szabolcs megyében található Kisvarsányban lévő telkét jogtalanul elfoglalták, jobbágyságot elüldözték. Kéri a királyt, hogy szolgáltasson neki igazságot. Az uralkodó utasítást ad, hogy az ügyet rendezzék és az özvegynek adják vissza a földet és jobbágyságot.

Az oklevél becsét Oláh Miklós (1493-1568) érsek, a neves humanista-történetíró, valamint Listi János (?-1577) aláírása is emeli. Ez utóbbi korábban Izabella királyné udvarában szolgált, majd Oláh Miklós mellé került. 1553-ban a bécsi

udvari kancellária titkára lett. 1555-ben feleségül vette Oláh Miklós unokahúgát, annak halála után pedig papi pályára lépett. 1568-tól veszprémi püspök és magyar alkancellár, 1573-ban győri püspök és főkancellár lett. Ő volt az első, aki 1569-ben magyar nyelven szónokolt mint kancellár az országgyűlésen a király előtt. Papíroklevél. Papírfelzetes viaszpecséttel. Az iratot az uralkodó mellett Oláh Miklós esztergomi érsek, kancellár, valamint Listi János titkár is kézjegyével látta el. Kelt: Bécs, 1558. VII. 13.

Restaurált darab, kis szöveghiányokkal.

Ferdinánd, I. King of Hungary. Document in Latin, signed. 1 page on paper with seal. Restored.

300 000,-

105. (HABSBURG) I. MIKSA (1527-1576), MAGYAR KIRÁLY, II. MIKSA NÉVEN NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ OKLEVELE.

Királyi parancslevél. Daróczy János panaszt tett a királynál, hogy a Zemplén vármegyében található Koponya helységben levő telkét, amely zálogban volt Horváti János özvegyénél, Bekei Luciánánál, nem kapta vissza. A király korábban utasított valakit, hogy vizsgálja ki az ügyet, és már ítélet is született az ügyben, de azt nem teljesítették. A király számon kéri az ítélet be nem tartását. Az oklevél becsét Oláh Miklós (lásd előző tételünket), valamint Istvánffy Miklós (1538-

1615) humanista történetíró aláírása is emeli. A „magyar Livius”-ként emlegetett Istvánffy Oláh Miklós pártfogoltja, titkára volt, majd a kancelláriára került. Később királyi tanácsos, alnádor, majd nádori helytartó lett. Pázmány buzdítására (és kiadásában) 1622-ben megjelent történeti munkájának népszerűsége Bonfiniével vetekedett.

Papíroklevél, papírfelzetes viaszpecséttel. Az iratot az uralkodó mellett Oláh Miklós kancellár, valamint Istvánffy Miklós is kézjegyével látta el. Kelt: Pozsony, 1567. IX. 2.

Restaurált darab.

Miksa, I. King of Hungary. Document in Latin, signed. 1 page on paper with seal. Restored.

400 000,-

106. BÁTHORI ZSIGMOND (1572-1613) ERDÉLYI FEJEDELEM LATIN NYELVŰ OKLEVELE.

A kancellária által kibocsátott bizonyáglevél vásárhelyi esküdt polgárok ügyében.

Papíroklevél. A viaszpecsét hiányzik. Kelt: Marosvásárhely, 1585. IV. 1.

Zsigmond Báthori, Prince of Transylvania. Document in Latin. 1 page on paper.

100 000,-

107. I. RÁKÓCZY GYÖRGY (1593-1648) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE.

A fejedelem az ismeretlen címzettnek utasítást ad a havasalföldi vajdának szállítandó puszkapor ügyében.

A fejedelem jó viszonyt ápolt az 1632-ben trónra lépő Matei Basarab vajdával. Támogatta a moldvai fejedelemmel és a törökkel való konfliktusai során is. A levél kelte előtt nem sokkal, december 3-án Bukarest mellett Basarab a Kapronczai György által vezetett erdélyi csapatok segítségével legyőzte Lupu moldvai vajda törökök által támogatott seregét.

Papíroklevél. Kelt: Mezőpetri, 1639. XII. 16.

Enyhén foltos darab.

György Rákóczy, I. Prince of Transylvania. Letter in Hungarian, signed. 1 page on paper. Slightly stained.

200 000,-

108. I. RÁKÓCZY GYÖRGY (1593-1648) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE SZATMÁR VÁRMEGYÉHEZ.

A fejedelem tokaji tisztviselői jelentették, hogy a szatmáriaktól „az Lövő szerszámoknak, és munitióknak elvittetésekre” rendelt marhákat nem küldték el rendben. Hiányos volt a felszerelésük, és nem volt megfelelő a kíséretük sem („oly alkalmatlanul pedig... csak mint egy csordát úgy haytották Tokayhoz”). Utasítja a címzetteket, hogy a hibákat haladéktalanul orvosolják.

Az erdélyi seregek felvidéki hadjárata után Nagyszombatban kezdődő béketárgyalások 1645 márciusának végén megszakadtak. Áprilisban Rákóczy Zsigmond és Kemény János vezetésével – Tokaj érintésével – indult el egy sereg

Morvaország felé az arra nyomuló svédek megsegítésére. A folytatódó tárgyalások eredményeként július 27-én a holicai táborban megszületett a béke-megállapodás. Ennek értelmében Szatmár és Tokaj vára is a Rákóczy család kezén maradhatott. A levélben említett marhákra a nyugat felé vonuló csapatok hadtápellátása miatt volt szükség.

Papíroklevél. Papírfelzetes viaszpecséttel. Kelt: Sárospatak, 1645. V. 18.

György Rákóczy, I. Prince of Transylvania. Letter in Hungarian, signed. 1 page on paper with seal.

200 000,-

109. II. RÁKÓCZY GYÖRGY (1621-1660) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ OKLEVELE.

A fejedelem gáldtői Csiszár Gergely és István bizonyos Zaránd vármegyei birtokok ügyében folyó perében Gergely javára ítélt.

Nagy Iván szerint a Csiszár család gáldtői ága a XVII. század közepén kihalt. Említ Gergelyt és Istvánt a másik ágon, de ők az oklevél kelte után születtek.

Papíroklevél, a kétrét hajtott levél közül a viasz szinte teljesen eltűnt. Kelt: Kolozsvár, 1651. XII. 27.

A hajtogatás mentén két helyen apró szöveghiánytal.

György Rákóczy, II. Prince of Transylvania. Document in Latin, signed. 1 page on paper with minor loss of text.

180 000,-

110. APAFI MIHÁLY (1632-1690) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, MAGYAR NYELVŰ LEVELE DICSŐSZENTMÁRTONI BALOGH BOLDIZSÁR GYÖRGYNEK.

A fejedelem megparancsolja a címzettnek, hogy néhai Darlaczi Ferencné cikmántori udvarházát és az ahhoz tartozó jószágokat engedje át jogos tulajdonosának, Daczó Jánosnak, és őt abban ne háborgassa.

Papíroklevél. A viaszpecsét maradványával. Kelt: Radnót, 1677. VII. 18.

Mihály Apafi, Prince of Transylvania. Letter in Hungarian, signed. 1 page on paper.

200 000,-

111. APAFI MIHÁLY (1632-1690) ERDÉLYI FEJEDELEM SAJÁTKEZŰLEG ALÁÍRT, LATIN NYELVŰ OKLEVELE.

A fejedelem megerősít egy Nalácsi István és Teleki Mihály között, 1685. május 19-én lezajlott házcsereét. A két görögényszentimrei udvarház cseréjét Görgényi Nagy István közbeiktatásával oldották meg. Az erről szóló magyar nyelvű okiratot Bethlen Elek, Belső-Szolnok vármegye főispánja és Székely László Kolozs vármegye főispánja adta ki. Apafi oklevele ennek szövegét is magában foglalja. Nalácsi István Apafi Mihály bizalmi embere, a kor politikai életének egyik legbefolyásosabb tagja, Teleki Mihály ekkor az egyik leggazdagabb erdélyi főúr, a fejedelemség politikájának tényleges irányítója, a református egyház és művelődés világi vezetője volt.

Papíroklevél. Papírfelzetes viaszpecséttel. 3 levél, 5 beírt oldal. Kelt: Fogaras, 1688. VI. 13.

Mihály Apafi, Prince of Transylvania. Document in Latin, signed. 5 pages on paper.

180 000,-

112. (HABSBURG) I. LIPÓT (1641-1705) NÉMET-RÓMAI CSÁSZÁR ÉS MAGYAR KIRÁLY SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ LEVELE SZATMÁR VÁRMEGYÉHEZ CÍMEZVE,

amelyben a forint leértékelésével kapcsolatos panaszok ügyében intézkedik.

Papíroklevél, 2 levél, 2 beírt oldal. Papírfelzetes viaszpecséttel. Az uralkodó mellett Jaklin Balázs nyitrai püspök és Mednyánszky Pál is kézjegyével látta el. Kelt: Bécs, 1693. X. 28.

Lipót, I. King of Hungary. Letter in Latin, signed. 2 pages on paper with seal.

80 000,-

113. ESTERHÁZY PÁL (1635-1713) NÁDOR SAJÁTKEZŰ ALÁÍRÁSÁVAL ELLÁTOTT, LATIN NYELVŰ OKLEVÉL.

A nádor megerősíti Dersffy István és felesége, Koczka Anna 1560-ban kelt adománylevelét, amelyben Sztrecsény várát és a hozzá tartozó birtokokat Racsay Andrásnak adományozza. Az iratot Racsay János, András és Miklós részére állították ki.

A sokoldalú államférfiként, költőként, íróként és zeneszerzőként is jeleskedő Esterházy Pál Zrínyi oldalán harcolt a téli hadjáratban, jelen volt Bécsnek a török ostrom alóli felszabadításánál, és Buda visszavételénél is. A Habsburg-párti főúr 1681-ben Magyarország nádora lett, majd megkapta a birodalmi hercegi címet.

Közélettől való visszavonulása után elsősorban családi birtokaival, és a művészetekkel foglalkozott. Számos képzőművészeti alkotást rendelt, maga pedig magyar és latin nyelvű imádságokat, prédikációkat, verseket írt. 1711-ben adta ki híres zenei gyűjteményét, a Harmonia caelestist.

Papíroklevél, papírfelzetes viaszpecséttel. A hajtogatások mentén néhány apró hiánnyal. Kelt: Bécs, 1699. XII. 12.

Pál Esterházy, Palatine of Hungary. Document in Latin, signed. 1 page on paper with damaged seal.

180 000,-

Orvostörténet

114. LINZBAUER, (XAVÉR FERENC) F(RANZ) X(AVER):

Die warmen Heilquellen der Hauptstadt Ofen im Königreiche Ungarn. Geschichtlich und naturhistorisch beschrieben, nebst Angabe ihrer Einrichtung, Anwendungsweise und Heilskraft. Mit vier lithographirten Tafeln.

Pesth, 1837. G. A. Hartleben. 1t. (a Császárfürdő képe) + XX + 236 + (1)p. + IIIt. (2 kihajt.)

A budai fürdők történetét, épületeiket, működésüket és gyógyhatásukat tárgyaló mű magyarul nem jelent meg. A szerző orvos, a pesti egyetem tanára volt. Doktori értekezését is e témában írta 1832-ben.

Korabeli vászonkötésben. Aranymetszéssel díszítve.

Contemporary cloth. Inner edges gilt.

Győry: 40. old.

40 000,-

115. MYSICHT, (ADRIAN VON) HADRIANUS A:

Thesaurus et armamentarium medico-chymicum... Cui in fine est Testamentum Hadrianeum de Aureo Philosophorum Lapide.

Francofurti, 1675. Typis Balthas(aris) Christoph(ori) Wustii. 2t. (rézmetszetű címkép + + díszcímlap) + (12) + 525 + (54) + 22p.

A rövid életű (1603-1638) német alkimista-orvos munkája először 1631-ben jelent meg. Népszerű alkímiai művei mellett ez is több kiadást ért meg. A kötet végén található, Bölcsek kövéről szóló verses tanulmány önálló belső címlappal és ívjelzéssel van ellátva. Ebben az évben két változata is napvilágot látott.

Fatáblára vont, préselt disznóbőr-kötésben, két zárókapoccsal. A gerincen levő kisebb kopásoktól eltekintve szép példány. A címlap javítva, kis részben pótolva.

Medical work of Mynsicht, German alchemist. Contemporary leather with clasps. Title page restored.

Ferguson II. 121.; VD 17 1:061092E.

120 000,-

116. TRALLIANUS, ALEXANDER:

Paraphrases in libros omnes -- medici periodeuti, super singularum humani corporis partium a summo vertice ad imam usq(ue) plantam, morborum ac febrium Causis, Signis, remediisq(ue) tum communibus, tum propriis, recens in lucem, quam castigatissime, aeditae, Albano Torino Scholae medicae Basiliensi professore publico, autore. Dioclis Carystii principis secundum Hipp. rationalis medici, de tuenda sanitate ad Antigonom regem, Libellus vere aureus, Albano Torino interprete.

Basileae, 1541. Henricus Petrus. (36) + 411 + (1)p.

Első kiadás. A neves bizánci orvos összefoglaló műve tizenkét könyvben. Trallianus a Kr. u. VI. században élt, Rómában működött. Az ottani „schola graeca” tanára volt.

A különböző élősködő férgek és az ellenük használatos szerek leírása miatt a szakirodalom az első parazitológusként emlegeti. Érdekes adalék, hogy testvére, Authemios építette a Hagia Sophiát.

Korabeli pergamenkötésben.

Medical work by Alexander of Tralles. Byzantian physician, 6th century. First edition in contemporary vellum.

VD 16 A 1785.; BNH Cat 0

300 000,-

Ősnyomtatványok

117. CLAVASIO, ANGELUS DE:

Summa angelica de casibus conscientie cu(m) additionibus noviter additis Argentine, 1498. per Martinum Flach. (16) + CCCXLII lev. Vörös, kézzel festett kezdőbetűkkel, a főszöveg kezdetén vörös-kék iniciáléval. Korabeli (vörös és fekete) kéziratos bejegyzésekkel, „nota bene” jelekkel

A szerző, Angelo Carletti de Chivasso olasz ferences szerzetes, humanista tudós volt. Legfontosabb munkája először 1476-ban látott napvilágot. Népszerűségére jellemző, hogy 1520-ig 31 kiadást ért meg (ekkor Luther egy példányát elégette Wittembergben). A mű tulajdonképpen egy morálteológiai szótár. 659 szócikkből áll, mindegyik egy erkölcsi kérdést tárgyal több nézőpontból, etikai szempontokkal kiegészítve. Carletti pápai nunciusként szolgált IV. Sixtust és VIII. Innocentiust.

Keresztes háborút sürgetett a török ellen. XIV. Benedek pápa szentté avatta.

Későbbi félbőr-kötésben. Több lapon szúrágás nyomaival, az utolsó lapon apró szakadással, kis mértékben a szöveget is érintő hiánnyal.

Moraltheological dictionary. Painted initials, handwriting notes on edges. Later half leather. Some leaves with wormholes, last leaf damaged, minor loss of text.

CIH 205.; Hain 5399.; GW 1943.

400 000,-

118. HEROLT, JOHANNES:

Sermones discipuli de tempore (et de sanctis cum promptuario exemplorum et de miraculis beatae Mariae virginis)

Nürnberg, 1486. Anthonius Coberger. (636)p. Két levél (300., 301.) másolattal pótolva. Az első (üres), és a hatodik levél hiányzik. A Hain által jelzett első 17 levelet példányunkban összekeverve, a 241-242. levél közé kötötték. Korabeli széljegyzetekkel, szórványosan rubrikálva.

Johannes Herolt (+ 1468) domonkos szerzetes vásár- és ünnepnapokra, valamint a szentek ünnepeire írt prédikációi, amelyhez Promptuarium címmel rövid, tanulságos történeteket tartalmazó példázatgyűjtemény járul. A kötetet a kor talán legjelentősebb nyomdásza, könyvkiadója és könyvkereskedője Anton Koberger készítette. Ekkor még egyedülálló módon manufaktúrájában a könyv-

előállítás teljes folyamatát egyesítette. Saját kiadói tevékenységet folytatott, kereskedői hálózata Antwerpentől Budáig kiterjedt.

Korabeli, gótikus, két fajta önálló rozettával, pálcára futó szőlőindával és Mária-írasszalaggal díszített, fatáblás félbőr-kötésben. A gerincen fejbélyegzők, léniák, valamint a táblákkal azonos inda- és rozettasor látható. Dr. Rozsondai Marianne szíves közlése szerint a kötés Felső-Ausztria és Németország határvidékén készülhetett. A gerinc alsó és felső részét, valamint a táblákat későbbi világos, vaknyomásos bőrdarabokkal erősítették meg. Ekkor kerülhetek rá a kapszok szíjai is. Vésett, egymástól eltérő, feltehetően a kötéssel egykorú réz csatokkal. Számos lapon kisebb-nagyobb foltokkal, apró szúrágásnyomokkal, az első néhány lap széle sérült, a hiányok a szöveget nem érintik.

Sermons of Johannes Herolt, dominican monk. Three pages (300, 301) replaced by copies, the first (blank), and sixth leaf missing. First 17 leaves missplaced. Notes on margins. Some leaves stained, first leaves with wormholes. Contemporary half leather.

CIH 1660.; Hain 8493.

300 000,-

119. RAINERIUS DE PISIS:

Pantheologia II.

(Velece, 1486. Hermann Liechtenstein.) (22)+300 lev. A 128. és 300. levél másolattal pótolva. Kézzel festett, vörös kezdőbetűkkel. A szövegkezdő lapon az iniciálét kivágták, körülötte kézzel festett vörös-kék-zöld, aranyozott ornamentális díszítéssel.

Rainerius de Pisis XIV. századi domonkos szerzetes kétkötetes teológiai enciklopédiájának második darabja, amely az „L” betűtől kezdődő részt tartalmazza. Ez volt az első ilyen jellegű munka, amely praktikus összeállításával a lelkipásztoroknak mind szentbeszédekhez, mind hitoktatói munkájukhoz hasznos segítséget nyújtott. Népszerűségét jelzi számos nyomtatott kiadása is. A fennmaradt adatok szerint Magyarországon is általánosan használták, ezt bizonyítja többek között a műnek Mátyás

király által vásárolt és a lövöldi karthauziaknak adományozott egyik példánya is.

Későbbi félbőr-kötésben.

Theological encyclopedia of Rainerius de Pisis, dominican monk. Second volume. Two leaves (128, 300) replaced by copies. Hand painted initials, one was cut out.

CIH 2899.; Hain 13019.

150 000,-

120. PARATUS:

Sermones de tempore (et de sanctis)

H.n., é.n. ny.n. (332)p. Hiányzik az első és az utolsó, valamint a 108. (üres) levél.

A vasárnapokra és a szentek ünnepeire írott prédikációk. A szerzőről a szakirodalom bővebbet nem tud. Elképzelhető, hogy ál- vagy beszélőnévről van szó. A kötet ugyanis „paratus”, azaz kész, előkészített beszédek tartalmaz.

Későbbi félbőr-kötésben.

Collection of sermons. Two leaves (first and last) and the 108. (blank) leaf missing. Later half leather.

CIH 0; Hain 12399.

100 000,-

Plakátművészet a Tanácsköztársaság korában**121. BE A VÖRÖSHADSEREGBE!**

Az Országos Propaganda Bizottság által kiadott plakát a Radó nyomdában készült. Fehér alapon piros betűkkel.

Mérete: 945 x 1250 mm.

Poster. Red letters on white background.

60 000,-

122. KIKIÁLTOTTUK A KÖZTÁRSASÁGOT! ÉLJEN A FELSZABADULT MAGYARORSZÁG

Az Országos Propaganda Bizottság által kiadott plakát. Fehér alapon vörös betűkkel. A jobb alsó sarokban „Orsz. Prop. Biz. 18.” olvasható.

Az Országos Propaganda Bizottság Kunfi Zsigmond javaslatára jött létre 1918 novemberének közepén, minél szélesebb néprétegek tájékoztatása céljából.

Tevékenysége a Tanácsköztársaság alatt lett igazán aktív, de annak bukása után is működött, természetesen már egészen más célok érdekében. Mivel a köztársaság kikiáltása november 16-án történt, ez a plakát lehetett egyik első kiadványuk.

Mérete: 515 x 620 mm.

Paszpartuban.

Poster. Proclamation of Republic of Hungary.

60 000,-

123. MAGYARORSZÁG NÉPKÖZTÁRSASÁG.

Népszava. XLVI. évfolyam. 272. szám. A folyóirat 1918. november 17-én megjelent plakát formájú különszáma. A könyvomat a Seidner Plakát- és Cimkegyárban készült. A köztársaság előző napi kikiáltása alkalmából megjelent kiadványt Biró Mihály híres kalapácsos emberének piros alakja díszíti. A művész (1886-1948) a magyar plakátművészet egyik legnagyobb tehetsége volt. A Tanácsköztársaság idején a képes plakát biztos volt. A bukás után emigrált. 1909-ben tervezett, 1911-ben kinyomtatott figurája azonnal kiadói embléma és pártjelvény lett. Világszerte ismertté vált, 1922-től a kínai kommunisták is használták.

Mérete: 940 x 635 mm.

Jelzése: jobb alsó sarokban „Biró”.

Restaurált darab.

Special edition of journal Népszava for proclamation of People's Republic of Hungary. Poster format, with lithography of Mihály Biró's famous image „Man with hammer”. Restored.

200 000,-

124. DUNÁNTULI MAGYAROK!

Kónya Sándor által tervezett, buzdító plakát a Tanácsköztársaság idejéből. A szöveg kitarásra, az árulókkal, kétkedőkkel, rémhírterjesztőkkel való leszámolásra szólít fel. Az egyik mondat szerint csak a Dunántúlon nincs ellenség, tehát feltehetően a román hadsereg április 16-i támadása után készült. A fehér lapon piros-fekete betűkkel írt szöveget hármás, sötét-fekete keret övezi. Felül középen vörös csillag, kétoldalt virágokkal. A Radó nyomda terméke. A jobb alsó sarokban levő „K. N. P. Cs.” felirat a kiadót, a Közoktatásügyi Népbiztosság Propaganda Csoportját takarja.

A művész, Kónya Sándor az 1910-es években csatlakozott a munkásmozgalomhoz. A kommün alatt számos hasonló, nagy hatású plakátot tervezett.

Mérete: 1255 x 945 mm.

Jelzése: bal alsó sarokban „Kónya S.”

Restaurált darab.

Propaganda poster, designed by Sándor Kónya. Restored.

120 000,-

125. PROLETÁROK!

A Közoktatásügyi Népbiztosság Propaganda Csoportja által kiadott buzdító felhívás. A gyávák és kishitűek megbélyegzésére felszólító szöveg nyilván a cseh és román támadás után, a Tanácsköztársaság végóráiban született. A zöld alapon fehér betűk, a különleges betűtípus, valamint felül középen látható fehér kör, benne kalapáccsal rendkívüli, szuggesztív hatást gyakorol nézőjére. A Radó budapesti műhelyében készült plakát tervezője Tuszky Márton.

A művész (1884-1944) elsősorban reklámgrafikusként ismert, de a Tanácsköztársaság idején a szöveges plakátok nagy részét is ő tervezte. E lapján kívül még egy olyan ismert, ahol szintén felbukkan a zöld-fehér színpárosítás (ott azonban a betűtípus teljesen szokványos).

Mérete: 1250 x 940 mm.

Jelzése: bal alsó sarokban (egy T betű, amelynek vízszintes vonalából alakította ki a művész az M-et).

Restaurált darab, néhány halvány folttal.

Propaganda poster. White letters on green background, designed by Márton Tuszky. Restored, slightly stained.

150 000,-

126. VÖRÖSKATONÁK ELŐRE!

Uitz litográfiája a magyar plakátművészet, sőt talán túlzás nélkül állítható, hogy a magyar művészet-történet egyik emblematikus alkotásának számít. Külön érdekessége, hogy egyszerre tekinthető a magyar avantgarde két óriása, Uitz Béla (kép) és Bortnyik Sándor (szöveg) művének. Páratlan ritkaságára jellemző, hogy – tudomásunk szerint – árverésen még soha nem bukkant fel. Kalapács alá kerülése nem csak aukcióink, de talán az egész szakma kivételes eseményének mondható.

A művészek:

Uitz Béla (1887-1972) Temesvár környéki parasztcsaládból származott. Tehetségére igen korán felgyeltek tanárai, Ferenczy Károly és Olgyai Viktor. Másik mentora – és egyben sógora – Kassák Lajos nagy hatással volt művészetére, és elősegítette művészi kibontakozását. Első munkáit 1914-ben a Nemzeti Szalonban mutatták be. 1916-ban a híres műgyűjtőre, Nemes Marcellre olyan nagy hatással volt első önálló grafikai kiállítása, hogy a teljes anyagot megvásárolta, és a San Francisco-i világhiállításon bemutatta, ahol aranyérmert nyert vele. 1917-ben csatlakozik Kassák, és az általa szerkesztett MA és TETT folyóiratok köré szerveződött avantgarde csoportosuláshoz, az ún. magyar aktivizmushoz. Az aktivisták legjelentősebb alakjai azonnal bekapcsolódtak a Tanácsköztársaság képzőművészeti életébe. Uitz a Művészeti Direktórium tagja és a Proletár Művészek Műhelyének vezetője lett. Több más neves festő mellett részt vett a Közoktatásügyi Népbiztosság Propaganda Csoportjának munkájában – plakátok, cikkek, egyéb propaganda-anyagok készítésével – ami az általa képviselt expresszív stílusnak maximálisan teret adott. A Tanácsköztársaság bukása után az abban vezető szerepet játszó értelmiség és a magyar avantgarde művészek legnevesebb alakjaival együtt emigrációba kényszerült.

Bortnyik Sándor (1893-1976) Marosvásárhelyen született, majd Budapesten plakátrajzolást és csomagolótervezést tanult Rippl-Rónainál és Kernstok Károlynál. 1917-től a Kassák nevével fémjelzett MA folyóirathoz került, ahol kibontakoztathatta plakáttervezői tehetségét. Kitűnő tipográfus és címlaptervező volt. Betűterveinél képes volt arra, hogy grafikai tárgyát önmaguktól elvonatkoztatva egy teljesen autonóm grafikai síkban egyesítse. 1919-ben ugyan nem kapott plakátmegbízást, viszont Uitz plakátjának a szövegrésze az ő munkája. Uitzhoz hasonlóan 1920-ban emigrált, és Bécsben telepedett le.

A mű:

A toborzó plakát közvetlenül az antant haderők belgrádi összevonásának idején, a Vörös Újság mozgósító felhívása után készült, a proletárdiktatúra védelmében. Egyfajta összegzése az előző évtizedek leghaladóbb törekvéseinek. Uitz rendkívül expresszív formanyelvű, monumentális megjelenésű férfialakjai az együttesen cselekvő akaratot, és munkáshatalom erejét, lendületét jelenítik meg. A művész monográfiája, Bajkay Éva így ír róla „A rohamra induló tengerészgyalogosok tömött menetében az elülső 4 figurát végtelen tömeggé növelik a háttérben felvillanó fejek, szuronyok. Konstruktív-expresszionisztikus képépítés határozza meg a motívumok ritmikus egymásutánját.” A mű expresszív hatását keletkezésének körülményei is magyarázzák, hisz Uitz vázlat és bármilyen előkép nélkül, pár óra alatt festette, bár Bortnyik Sándor 1918-as „Zászlóvivők” című munkája tulajdonképpen az Uitz-plakát előfutárának tekinthető. Önmaga így emlékezik erről: „Gyorsan kellett megcsinálnom. Nekem volt egy gondolatom: «Vörös katonák előre! Megvédeni a proletárdiktatúrát!» Ezt formáltam meg a kompozícióban tussal és ecsettel. Az egész munka 3-4 óránál nem volt több.” A plakátterv elkészülte után a Seidner műhelyben készült el a litografált végleges plakát, a Bortnyik által tervezett felirattal együtt. A plakátképbe nem behelyezett, hanem alsó szegélyként megjelenő felirat, a „Vörös katonák előre!” Bortnyik Sándor arányérzékét dicséri. Színeinek vöröse fel-feltűnik a figurákon, de annyira visszafogottan, hogy kihangsúlyozza a fekete-fehér monokromiát. A plakát tartalmi-formai egységében teljesedik ki leginkább a forradalmi magyar avantgarde.

A korszak:

A Magyar Tanácsköztársaság 133 napja az idő rövidege ellenére is nagyszerű műveket létrehozó, teljes értékű művészeti korszaknak tekinthető. 1919 és az utána következő néhány év a magyar avantgarde legizgalmasabb időszaka. XX. századi történelmünk megrázkódtatásai és az állandóan változó ideológiái

irányvonalak változásának hatása megtizedelte az ebben az időszakban készült műveket. A plakát, mint műfaj ebből a szempontból is különösen sérülékeny, és ki van téve a történelem viharainak, hiszen eleve nem maradandó alkotásnak készült, mint egy táblakép, aktualitását veszítve ritkán őrizték meg. A Tanácsköztársaság bukását követő évtizedekben ilyen témájú műveket birtokolni nem kis veszéllyel járt. Ezen előzmények után nem csoda, ha a kor propaganda-anyagának nagy része megsemmisült. Tudomásunk szerint közgyűjteményben összesen két darabját őrzik.

Mérete: 1260 x 1900 mm.

Jelzése: jobb alsó sarokban „Uitz B. 919. IV 2.”

Gyönyörű darab, apró javításokkal.

Kiállítva:

Magyar Nemzeti Galéria állandó kiállítása

Magyar Nemzeti Múzeum állandó történelmi kiállítása

1970 Berlin, Prága

1973 100 politikai plakát, Szépművészeti Múzeum

1977 Történelmi sorsfordulók, Magyar Nemzeti Galéria

1980-81. Nyolcak és aktivisták, Magyar Nemzeti Galéria

The famous poster of Béla Uitz „Red army, advance”. Text’s typography made by Sándor Bortnyik. The peak of Hungarian revolutionary avantgarde. Extremely rare piece, first time on auction. Nice copy, restored.

1 500 000,-

127. (RADNÓTI MIKLÓS):

Korunk. Tizenkét fiatal költő. (A kötetet összeállította: Dénes Béla és -- . A bevezető tanulmányt írta: Fejtő Ferenc.)

Bp., 1935. Független Szemle. 140+ (3)p. A címlapon Radnóti Miklós, Forgács Eszter és Hajnal Anna aláírásával.

A címlap hátoldalán Fejtő Ferenc és Radnóti ajánló soraival: „Cs. Szabó Lászlónak tisztelettel és nagybecsüléssel küldik, Fejtő Ferenc és Radnóti Miklós Bp. 935. VI. 6.” A szöveg Fejtő kezétől származik, Radnóti csupán aláírta.

Az eredeti (foltos) első borító felhasználásával készült papírborítóban. A címlapot csúnyán laminálták.

Anthology, signed by Miklós Radnóti. Restored.

80 000,-

128. RADNÓTI MIKLÓS:

Meredek út. Versek.

(Bp. – Gyoma), 1938. Cserépfalvi (Kner ny.) 59+ (2)p. Első kiadás.

Az előszéklapon a szerző ajánlásával: „Ágnesnek szeretettel, baráti kézszorítással Miklós 1938. november 30.”

Javított, kiadói papírborítóban.

First edition, inscribed by the author. Restored original paper.

Lévay – Haiman: 1.513.

120 000,-

129. REMÉNYIK SÁNDOR:

Csak így... Versek. 1918-20.

(Kolozsvár), 1920. ny.n. 48p. Első kiadás.

A címlapon a költő autográf versével és ajánlásával: „Az égről lehullott egy csillag, / Szivemből egy szikra kihullt, / Egy álmát elfelejtette Isten, / Egy álmom elfelejtettem én: / A Végtelenben talán találkozunk. Dr. Makkai Sándornénak szíves emlékül: Reményik Sándor Kolozsvár, 1920. máj. 21.”

Kiadói papírborítóban. Modern papírtokban.

First edition, inscribed by the author. Original paper in modern hardpaper case.

50 000,-

130. (SOMOGYI GEDEON):

Mondolat. Sok bővítményekkel, és egy kiegészített újj-szótárral együtt. Angyalbőrbe kötve, egy Tünet-forint.

Dicshalom (Veszprém), 1813. ny.n. 1t.+XIII+(1)+102+(4)p.

A nyelvújítási harc jelképévé vált vita egyik legfontosabb darabja. A polémia Kazinczy „Tövisek és virágok” című munkájával kezdődött (lásd árverésünk 49. tételét). Somogyi válasza, a Mondolat egy korábbi kézirat alapján született, amelynek szerzője Szentgyörgyi József (Kazinczy barátja) a nyelvújítók túlzásait pellengérezte ki. Ezt egészítette ki Somogyi saját, Kazinczyt élesen támadó soraival. Erre a költő barátai, Kölcsey és Szemere Pál válaszoltak meg a Feleletben, olykor még a

Mondolaténál is durvább, gúnyos stílusban. A vitát Kazinczy „Ortológus és neológus nálunk és más nemzeteknél” című írása zárta le, amely a Tudományos Gyűjteményben látott napvilágot, 1819-ben. Az ügy hatására Somogyi Gedeon a mai napig a maradiság, az ortológia megtestesítőjeként él a köztudatban, dacára annak, hogy művelt, irodalomkedvelő ember, a mérsékelt nyelvújítás híve volt.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

Szűry: 3307.

75 000,-

Széchenyi István gróf és kora

131. A' BUDA 'S PEST KÖZT ÉPÍTENDŐ ÁLLÓ-HÍD' TÁRGYÁBAN KINEVEZETT ORSZÁGOS KÜLDÖTTSÉG' MUNKÁLATAI. ELSŐ KÖZLEMÉNY.

Pest, 1837. Heckenast Gusztáv. (4) + 60p.

A Lánchíd építéstörténetének érdekes dokumentuma. A füzet jegyzőkönyvek, levelek, a küldöttség névsora mellett Széchenyi „Felszólítás a' Buda és Pest közt építendő álló-híd iránt” címmel kibocsátott felhívását tartalmazza. A következő évben további két kötete látott napvilágot. Németül is megjelent.

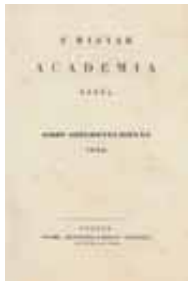
Balla Antal mérnök nevéhez fűződik egy Pest és Buda között építendő állandó híd ötlete, amelyet II. József is támogatott (1784). Campmiller József 1819-ben beadványt intézett Pest városához, amelyben előadja egy állandó híd tervét, 1825-ben Szvoboda

József láncokon függő híd építését javasolta. 1828-ban Sándor Móric gróf Angliában egy építendő lánchídra és költségeire készített terveket. 1832-ben alakult meg a Hídegysület, amely folyamodványt adott be Pest megyéhez, az ügy támogatását kérve. 1833-ban jelent meg Széchenyi és Andrássy György gróf „Hídjelentés”-e, amelyben beszámolnak angliai tanulmányútkjáról. Pest megye követe még ugyanabban az évben indítványozta egy országos bizottság létrehozását, amelyet a képviselők meg is szavaztak. Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szentkirályi: B-114.

60 000,-

132. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

A' Magyar Academia körül

Pesten, 1842. Trattner-Károlyi. (4) + 56p. Első kiadás.

Széchenyi Akadémián tartott elnöki megnyitó beszédét tartalmazza a mű, amelyet 1842. XI. 27-én mondott el. Ebben az erőszakos magyarosítás ellen szólalt fel.

Modern félbőr-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

Modern half leather. Original cover bound inside.

Szentkirályi: 128.

80 000,-

133. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Magyar játékszinről

Pesten, 1832. Landerer. (2) + 94p. Első kiadás. A kötetbe ragasztott kék papírcsíkon olvasható nyomtatott szöveg szerint a szerző megtiltja a mű németre fordítását. Ez a példányok jelentős részéből hiányzik.

Modern félbőr-kötésben. Az eredeti borító bekötve.

Modern half leather. Original cover bound inside.

Szentkirályi: 119.

80 000,-

134. SZÉCHENYI ISTVÁN, GRÓF:

Magyarország sarkalatos törvényei, s államjogi fejlődése 1848-ig. -- hagyományaiból. Pest, 1864. Eggenberger. VIII+168p. Első kiadás.

A mű első része az „Ein Blick...” függelékének magyar fordítása.

Aranyozott gerincű, korabeli félvászon-kötésben.

Contemporary half cloth, spine gilt.

Szentkirályi: 142.b.

40 000,-

135. SZÉCHENYI, (ISTVÁN GRÓF) GRAF STEPHAN:

Über die Donauschiffahrt. Vom --. Aus dem Ungarischen von Michael v. Paziati.

Ofen, 1836. Gyurián és Bagó ny. (2) + 211p. Első kiadás.

A mű nagyrészt a szerző Társalkodóban megjelent cikkeinek fordítását tartalmazza. Ezekben Széchenyi hajóújtait írja le, és híveket próbál szerezni a korszerű dunai hajózás megvalósításához. Függeléként a Dunagőzhajózási Társaság egyik ülésének jegyzőkönyve is szerepel a kötetben. Könyv alakban magyarul nem jelent meg.

Az 1829-ben megalakult Társaság működése Széchenyi csatlakozásával új lendületet kapott. Példáját követve több magyar arisztokrata vásárolt részvényeket, sőt angliai útja során ott is sikerült támogatókat szereznie. 1835-ben a kezdeményezésére nyílt meg a társaság hajógyára, az Óbudai Hajógyár (1836-ban, az első hajó, az Árpád vízrebocsátásakor a hajógyárban hangzott el a nyilvánosság előtt első ízben a Himnusz).

Korabeli papírkötésben.

Contemporary hardpaper.

Szentkirályi: 122.

80 000,-

Szent Korona**136. (TÓTH FARKAS):**

A' magyar Szent Koronának utólsó haza-jövetele

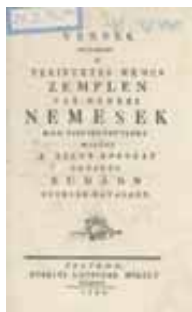
H.n., (1790.) é.n. (9)p.

Az alkalmi vers szerzője pap, a budai akadémiai gimnázium tanára volt. Ugyanebben az évben egy Trenckellenes röpirata is megjelent, névtelenül (lásd 82. árverésünk 166. tételét).

Fűzve, a gerincen papírcsíkkal. A levelek enyhén foltosak.

Unbound. Some leaves slightly stained.

10 000,-

137. VERSEK MELYLYEKKEL A' TEKINTETES NEMES ZEMPLÉN VÁRMEGYEI NEMESK MEG-TISZTELTETTENEK MIDŐNN A' SZENT KORONÁT ÖRÖZNÉK BUDÁNN PÜNKÖSD-HAVÁBANN.

Pestenn, 1790. Fűskúti Landerer Mihály' bőtüjeivel. 13p.

Az alkalmi költemény szerzője ismeretlen. Amikor 1784. IV. 13-án II. József rendeletére a Szent Koronát Pozsonyból Bécsbe szállították, ez óriási felháborodást keltett a császárral szemben amúgy is ellenséges magyar nemesség körében. Így érthető, mekkora lelkesedés fogadta az 1790. I. 28-án kelt császári „resolutio”-t, mely a koronát visszaadta a nemzetnek. A vármegyék bandériumokat állítottak fel, amelyek egymást váltva őrizték a koronát.

Korabeli papírborítóban.

Contemporary paper.

10 000,-

138. TERHES SÁMUEL:

Tükröcske. Egy ficzko-poéta számára. Első darab azon esetre ha a' Ficzko nem szelídül.

H.n., 1816. ny.n. (9)+10-56p.

Hozzákötvé:

ראי מוצק חנינית vagy újra amalgamázott üvegtáblátska. Második darab.

H.n., 1819. ny.n. (5)+6-83p.

A két könyvecske egy éles hangú irodalmi vita egy-egy állomását jelenti. Ennek kiobbantója Ungvárnémeti Tóth László volt, aki egy glosszájában bírálta Terhes Sámuel „Ziza, vagy az én tüzem” címmel megjelent költeményeit. Erre a sértődött szerző a Tükröcskével válaszolt, amely durva hangú, személyeskedő gúnyirat. Tóth viszontválaszai Görög verseiben és a Tudományos Gyűjtemény 1818-as évfolyamában („A költőnek remek példáiról, különösen Pindarról, s Pindarnak Versmértékéről”) láttak napvilágot. Terhes újonnan elszenvedett sérelmeit az Üvegtáblátskában torolta meg.

Ungvárnémeti Tóth László (1788-1820) görögös műveltségű költő, ódák és tanulmányok mellett görög nyelven is írt verseket. Kazinczy levelezőtársa volt, Weöres Sándor Psyché című művében állít neki emléket.

Terhes Sámuel (1783-1863) költő, református lelkész. Csokonai stílusában írt dalai korában népszerűek voltak. A magyar nyelvű oktatásért küzdött.

Korabeli papírkötésben. Körülvágva, alul-felül a szöveget is érintve.

Contemporary hardpaper.

Szűry: 4505/a.

50 000,-

Térképek

139. CHARTA COSMOGRAPHICA, CUM VENTORUM PROPRIA NATURA ET OPERATIONE.

Petrus Apianus fametszetű világtérképe. Az alkotó korának egyik kiemelkedő, sokoldalú tudós-egyénisége, matematikus, csillagász, térképész és nyomdász, V. Károly német-római császár bizalmasa volt. Magyar szempontból az teszi érdekessé személyét, hogy 1528-ban ő metszette fába és nyomtatta ki Lázár deák nevezetes lapját, az első teljes Magyarország-térképet.

A „Charta Cosmographica”-t az egyetemes térképtörténet mérföldköveként emlegetik. Az egyik első Amerika-ábrázolás, ahol ráadásul az „America” név is szerepel már. A dekoratív lap Apianus „Cosmographia Liber”-ének 1545-ös kiadásában jelent meg először (példányunk egy 1575 körülből való), amelyet tanítványa, Gemma Frisius adott ki. A térkép körül a szeleket fújó fejek, felül pedig Zeusz és Mars alakja látható. Utóbbi a nagy pártfogó, V. Károly címeres mellvértjét viseli. Orvostörténeti érdekessége, hogy a déli szelet jelképező fej halálfejet fúj. A kor hiedelme szerint ugyanis ez hozta a pusztító járványokat.

Mérete: 190 x 275 (220 x 290) mm.

Kicsit körülvágott, restaurált példány. Paszpartuban.

Woodcut map of Apian. Restored slightly cut copy.

Shirley: The mapping of the World. Nr. 96.

150 000,-

140. PLANIGLOBII TERRESTRIS MAPPA UNIVERSALIS... – MAPPE MONDE QUI REPRESENTE LES DEUX HEMISPHERES...

Rézmetsetű hemiszférikus (a nyugati és keleti földtekét egy-egy körben ábrázoló) világtérkép, korabeli színezéssel. A Hasius által készített lap Homann örököseinél jelent meg 1746-ban, Nürnbergben. Mérete: 520 x 610 mm.

Halvány (fertőtlenített) penészfoltokkal. Paszpartuban.

World map of Hasius. Coloured copper engraving. Slightly stained.

130 000,-

141. DIE ERST GENERAL TAFEL / DIE BESCHREIBUNG UND DEN CIRCKEL DES GANTZEN ERDTRICHS UND MEERES INNHALTENDE.

Fametszetű világtérkép, Ortelius lapjának kicsinyített mása. Sebastian Münster Cosmographia-jában (Basel, 1588) jelent meg. A lapot a térkép körül növényi motívumok díszítik. A hátoldalon német nyelvű szöveggel. Szép, erős levonat.

Mérete: 310 x 365 (340 x 420) mm.

Paszpartuban.

World map of Münster's Cosmography. Nice copy.

Shirley: The mapping of the World. Nr. 163.

120 000,-

142. PTOLEMEISCH GENERAL TAFEL DIE HALBE KUGEL DER WELT BEGREIFFENDE.

A ptolemaioszi világ fametszetű térképe. Münster Cosmographia-jában (Basel, 1588) jelent meg. A lapot a térkép körül a felhők közül szeleket fújó fejek díszítik. A hátoldalon német nyelvű szöveggel.

Mérete: 310 x 365 (340 x 420) mm.

Paszpartuban.

Woodcut map of Münster's Cosmography.

Shirley: The mapping of the World. Nr. 162.

60 000,-

143. AMERICAЕ SIVE NOVI ORBIS, NOVA DESCRIPTIO.

Amerika rézmetszetű térképe. Abraham Ortelius „Theatrum Orbis Terrarum”-ában jelent meg. A szakirodalom által 3. változatként emlegetett lap 1587-től szerepel az atlaszokban. Itt olvasható először „California” neve Orteliusnál. Példányunk feltehetően az 1588-as spanyol nyelvű kiadásból való.

Mérete: 360 x 490 (440 x 570) mm.

Szép, erős levonat. Paszpartuban.

Map of America. Copper engraving by Ortelius. Nice copy.

Burden: The Mapping of North America. Nr. 64.

550 000,-

144. INDIAE ORIENTALIS, INSULARUMQUAE ADIACENTIUM TYPUS.

Abraham Ortelius Mercator lapja nyomán készített, rézmetszetű térképe. A „Theatrum Orbis Terrarum” egyik spanyol nyelvű kiadásában jelent meg Antwerpenben, 1570 és 1612 között.

Mérete: 430 x 580 mm.

Paszpartuban.

Map of India. Copper engraving by Ortelius.

Broecke: Ortelius Atlas maps. Nr. 166.

250 000,-

145. AFRICA IUXTA NAVIGATIONES ET OBSERVATIONES RECENTISSIMAS...

Afrika kézzel színezett, rézmetszetű térképe. Matthias Seutter „Atlas Novus”-ában jelent meg Augsburgban, 1730 körül.

Mérete: 540 x 620 mm.

A lap közepén apró lyukkal. Paszpartuban.

Coloured map of Africa. Copper engraving by Seutter.

80 000,-

146. NOVUS ORBIS SIVE AMERICA MERIDIONALIS ET SEPTENTRIONALIS...

Amerika kézzel színezett, rézmetszetű térképe, gyönyörű kartussal. Matthias Seutter „Atlas Novus”-ában jelent meg Augsburgban, 1730 körül.

Mérete: 520 x 625 mm.

Néhány kisebb, halvány folttal. Paszpartuban.

Coloured map of America. Copper engraving by Seutter. Slightly stained.

130 000,-

147. TRANSILVANIA

Erdély térképe. Gyönyörűen színezett rézmetszet. Zsámboky János lapja Ortelius atlaszaiban jelent meg. Szántai leírása szerint a lemez bal alsó sarka a XVI. század vége felé megsérült. Ennek alapján – mivel itt ennek nincs nyoma – valamikor 1575 és 1595 között készülhetett. Mérete: 325 x 450 (400 x 520) mm.

Keretezve.

Map of Transylvania. Coloured copper engraving, made by Joannes Sambucus. Framed.

Szántai: Ortelius 4a.

80 000,-

148. TRANSILVANIA.

Erdély rézmetszetű térképe. Először Martinus Broniovius „Tartariae descriptio...” című munkájában jelent meg, 1595-ben. Ez a második, annál jóval későbbi kiadása. Schwandtner „Scriptores Rerum Hungaricarum veteres” című művében látott napvilágot, 1746-ban. Jobb felső sarkában „ad pag. 784.” felirattal.

Mérete: 240 x 320 (340 x 430) mm.

Paszpartuban.

Map of Transylvania. Copper engraving by Broniovius. Second impression, 1746.

Szántai: Broniovius 1b.

30 000,-

Utazás

149. KILENC NAP ERDÉLYBEN. A SZÉKESFŐVÁROSI PEDAGÓGIA SZEMINÁRIUM ELSŐ FÖLDRAJZI TANULMÁNYÚTJA. 1912. JUNIUS 21-29. VEZETTE: DR. CHOLNOKY JENŐ, EGYETEMI TANÁR. JEGYEZTE: SEHR GYULA.

A magyar földrajztudomány egyik legjelentősebb alakja által vezetett tanulmányút rendkívül érdekes, forrásértékű leírása. Lejegyzője, Sehr Gyula kísérőtanár volt. A szakmai szempontból figyelemre méltó, részletes beszámolót – a térképek és geológiai ábrák mellett – hely- és művelődéstörténeti különlegességgé a 84 eredeti fényképfelvétel teszi. Az elsőn Dr. Cholnoky Jenő szerepel, a továbbiakon nagyrészt tájképek (a Sebes-Körös völgye, Szováta, Szent Anna-tó, stb.), emellett város- és falurészletek (Kolozsvár, Brassó, Tusnád, Vajdahunyad, Déva, stb.), illetve helyi lakosok láthatók.

Hozzá:

Dr. Cholnoky Jenő sajátkezűleg aláírt, gépelt levele ismeretlennek, amelyben megköszöni a kitüntetésként neki adományozott plakettet.

1 levél, 1 gépelt oldal. Kelt: Kolozsvár, 1913. II. 6.

Hozzá:

Az úton résztvettek gépelt névsora a szeminárium igazgatójának aláírásával.

Hozzá:

A Brassói Hírlap 1912. június 26-i száma, amely beszámol az út brassói programjáról.

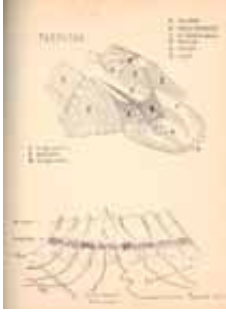
Korabeli vászonkötésben.

Contemporary cloth.

80 000,-

88. tétel

Merian vadászjeleneteket ábrázoló metszetsorozata.

150. TANULMÁNYÚT A BALATONVIDÉKÉN ÉS AZ ÉNY FELVIDÉKEN. A SZÉKESFŐVÁROSI PEDAGÓGIA SZEMINÁRIUM MÁSODIK FÖLDRAJZI TANULMÁNYÚTJA. 1913. JUN. 20-30. VEZETTE: DR. CHOLNOKY JENŐ EGYETEMI TANÁR. JEGYZTE: SEHR GYULA POLG. ISK. TANÁR.

Az előző tétel párja. Itt 97 eredeti fénykép található (nagyreszt hiányoznak a képaláírások). Az első 30 kép a Balatont és környékét ábrázolja (Füred, Tihany, Badacsony, stb.), ezt 12 veszprémi felvétel követi (itt született Cholnoky), majd három fotó Pannonhalmáról. A további 52 darabon felvidéki tájak (nagyreszt a Magas Tátra hegyei, vizei), falvak mellett Likava vára is látható. A sort néhány miskolci részlet zárja.

Hozzá:

Az út Cholnoky által összeállított, gépelt programja.

Korabeli vászonkötésben.

Contemporary cloth.

80 000,-

151. (SÁNDOR ISTVÁN):

Egy külföldön utazó magyarnak jó barátjához küldetett levelei

Győrött, 1793. Streibig J. 558 + (2)p.

A neves bibliográfus 1786-1791 között bejárta Nyugat-Európát, megfordult Itáliában, Németországban, Angliában, Franciaországban és Svájcban is. Élményeit és tapasztalatait írta le egy barátjának szóló levelek formájában.

Restaurált, korabeli félbőr-kötésben. Modern papírtokban.

Restored contemporary half leather in modern hardpaper case.

Szűry: 3932.

Poss.: Dr. Kozocsa Sándor könyvjegyével.

120 000,-

152. VÖRÖSMARTY MIHÁLY(Y):

Árpád ébredése. Előjáték a pesti magyar színház megnyitásának ünnepére.

Pest, 1837. Trattner-Károlyi ny. 27p. Első kiadás.

A Pesti Magyar Színház megnyitására írt dráma. A Nemzeti őse, az első állandó fővárosi magyar kőszínház létrejötté mérföldkő volt a magyar színjátszás történetében. Az 1830-as évek elején Pest megye kezdeményezte a színház építését. Széchenyi is csatlakozott ehhez, konkrét terveit a „Magyar Játékszínről”-ben közre is adta (lásd árverésünk 133. tételét). Végül nem az ő elképzelései valósultak meg, a megye által választott helyszínen, megyei pénzből és közadakozásból kezdtek hozzá a munkálatokhoz. Vörösmarty Széchenyit támogatta az ügyben, talán ezért kérte fel a megye színházi küldöttsége először Fáy Andrást a dráma megírására. Fáy nem vállalta ezt, maga helyett pedig Vörösmartyt

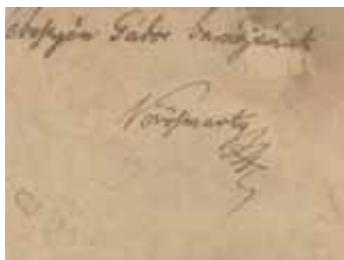
ajánlotta, aki elfogadta a megbízást. Az 1837. augusztus 22-i bemutaton már árusították a kinyomtatott művet. Kiadói papírborítóban. Modern papírtokban.

Original paper.

Szűry: 5099.

80 000,-

153. VÖRÖSMARTY MIHÁLY:

A' bujdosók

Székes-Fehérvárott, 1830. Számmer Pál' betűivel. V+ (2)+8-196p. Első kiadás. Az első borító belső oldalán a szerző ajánlásával: „Sebestyén Gábor barátjának Vörösmarty”

Az eredetileg Kont címet viselő dráma egy trilógia második részeként született 1824 és 1828 között. Mivel Vörösmarty tartott a budai cenzúrától, a fehérvári Számmer családdal pedig jó kapcsolatban volt, e műhelyt bízta meg a nyomtatással. Az egykorú feljegyzések szerint mintegy 400 példánya láthatott napvilágot. Érdekes, hogy három évvel később a helytartótanács utólagos cenzúrára tett kísérletet: a mű „átmeneti” minősítést kapott, tehát új kiadása nem jelenhetett meg, lefordítását és bemutatását is megtiltották.

Darabunk különlegességét Vörösmarty dedikációja adja. Címzettje, Sebestyén Gábor költő író, akit olvasottságáért „magyar Demokritosz”-nak neveztek el.

A költő sajátkezű ajánlása a legnagyobb könyvészeti ritkaságok közé emeli a kötetet.

Kiadói papírborítóban. Díszes, modern papírdobozban. Az első néhány levél foltos.

First edition, inscribed by the author. Original paper in hardpaper case.

1 500 000,-

154. VÖRÖSMARTY MIHÁLY:

Három rege. B. E. ifju grófnőnek ajánlva 1845-ben.

Pest, 1851. Landerer és Heckenast ny. (2) + 16p. Első kiadás.

A szerző életében megjelent utolsó munkája. Az ajánlás Batthyány Lajos idősebb lányának, Emmának szól. Irodalomtörténeti jelentőségét az Előszó című vers adja, amely eredetileg – az irodalomtörténészek többsége szerint – e műhöz készült. E komor hangú, a szabadságharc bukása és a személyes üldöztetés miatt érzett keserűség és kilátástalanság szülte költeményt a korszak egyik legjelentősebb darabjának tartják. Nyomtatásban csak 1865-ben láthatott napvilágot.

Aranyozott, korabeli vászonkötésben. Az első tábla közepén aranyozott babérkoszorúban magyar címer, alatta tulajdonosa neve és „1864” évszám látható, a háttábla közepét bájos, aranyozott neobarokk motívum ékesíti. Gyönyörű darab.

Gilt contemporary cloth.

Szűry: 5104.

100 000,-

155. VÖRÖSMARTY MIHÁLY:

Marót bán. Szomorújáték öt felvonásban.

Budán, 1838. M. Kir. Egy. (2) + 102 + (2)p. Első kiadás.

Az eredetileg Korog bán címet viselő darabhoz fűződik a magyar irodalom egyik legkorábbi plágium-vádjá. Egy kezdő író, Hazucha Ferenc megvádolta Vörösmartyt, hogy az egyik jelenetet az ő Iván című drámájából vette át. Ő azzal védekezett, hogy – bár az Akadémia választmányának tagjaként olvasta a pályaművet – saját darabja már korábban elkészült, csak kisebb javításokat végzett rajta. Az először 1838. május 19-én bemutatott színmű nagy sikert aratott, az augusztusban 750 példányban megjelent könyv is néhány hónap alatt elfogyott. Az akadémia az évi nagyjutalmát is elnyerte vele a szerző.

Javított, részben pótolta, kiadási papírborítóban. Modern papírdobozban.

Restored original paper.

Szűry: 5107.

80 000,-

A jegyzékben használt rövidítések:

bet. = betűvel	n. = nélkül
é. = év	ny. = nyomda
H. = hely	p. = pagina
lev. = levél	poss. = possessor
lith. = könyomat	prov. = proveniencia
mell. = melléklet	O = a mű nem ismeri
metsz. = metszet	t. = tábla
mm = milliméter	térk. = térkép

Peller Tamás és Társai

Restaurátor Műhely

Vállaljuk:

papír és bőr alapanyagú műtárgyak,
térképek, metszetek, könyvek, kéziratok,
pergamen oklevelek restaurálását.

Telefon: 06-30-644-81-74

317-3514, 317-3781

1053 Budapest,

Múzeum körút 15.